

והמשכילים יזהירו כוהר הדקיע

מֵאֲמָרֵי

מַעֲלֹת הַרְשָׁבִי

מְלוֹקָטִים מִסֵּפֶר

הַזֶּהר הַקָּרוֹשׁ

עִם פִּירוֹשׁ הַנִּפְלֵא

מִתּוֹק מְדַבֵּשׁ

מְצוּרָה פִּזְמוֹן בֶּר יוֹחָאִי

עִם פִּירוֹשׁ שֶׁנֶּתְחַבֵּר עִי הַנְּהַיֵּץ בְּעַל "מִתּוֹק מְדַבֵּשׁ" זִיעִי"א

בעזרת השם יתברך

מֵאֲמֹרֵי

מַעֲלֹת הָרֶשֶׁב"י

מלוקטים מספר

הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ

עם ביאור הנפלא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגה"ק המקובל

רבי דניאל פריש זצוקלל"ה

סגולת ל"ג בעומר

על הכתוב (ויקרא יט יח) **ואהבת לרעך כמוך** הביא רש"י את מאמר הספרא הידוע: אמר רבי עקיבא **זה כלל גדול בתורה**, והדגיש זאת האור החיים הקדוש שם בלשונו: כי ה' **חפץ שתהיה אוהב רעך כמוך** שבאמצעות **יחוד הלבבות מתיחד שמו יתברך**, להיות שכענסת ישראל הם ענפי שם הוי"ה ברוך הוא. ואיתא בגמ' (יבמות סב ע"ב): אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת ועד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד – מפסח ועד עצרת – מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והעלה בספר אמרי פנחס בשם הרה"ק מקאריץ זי"ע שעל ידי כך פגמו במקום גבוה בל"ב נתיבות החכמה, ורשב"י תיקן זאת ביום ל"ג בעומר ונמתקו הדינים, **והוא יום שמחתו עד היום כידוע**, עוד כתב שם בשם הרה"ק מקאריץ בדיום ל"ג בעומר פסקו מלמות כי הוא בספירת הוד שבהוד, ואז דווקא הוא **הצלה ורפואה**.

וביתר שאת ביאר זאת הרה"ק זי"ע"א בספר מאור ושמש (ברמז ל"ג בעומר): ובל"ג בעומר פסק מהן המיתה, ובדאי היום הזה גרם להם שנהפך להם ממות לחיים, ומה יום מיומיים, ומה זה שאנו עושין ביום הזה הילולא דרבי שמעון בן יוחאי, ומסיק שם בין אורך הדברים **דביום ל"ג לספירה שהוא הוד שבהוד נמתקו כל הגבורות בשרשן**, לכן **אנו עושין יום זה יום טוב**, וזאת היה בכוחו של רבי שמעון בן יוחאי להעלות כל הגבורות לשרשן ולהמשיך חסדים מגולים על כנסת ישראל, ורבי שמעון בן יוחאי היה תמיד מזהיר להחברייא דיליה על האחדות והיה מעלה הגבורות לשרשן על ידי תשובה, והגבורות מודים לחסדים שיתגלו על כנסת ישראל, לכן אנו עושין ביום הילולא דיליה יום טוב שיום ל"ג בעומר שהוא הוד שבהוד נמתקו כל הגבורות בשרשן, ואנו מודים ומשבחין לאל יתברך שמו **שביום זה הגבורות מודים להחסדים ומסכימים שיתגלו על כנסת ישראל**, וזהו הוד שבהוד.

והן הן דברי הרה"ק בעל התולדות יעקב יוסף זי"ע בספרו צפת פנת (פרשת שמיני) בשם מורו אור שבעת הימים מרן הבעש"ט הק' זי"ע"א דזה היה **מעלות רשב"י** זי"ע בפעם שנית שיצא מן המערה (שבת לג ע"ב), כלומר שעל לימוד זכותו המתקן הדינים מעל ישראל ונתן בהם הכח לקשר המעשה הגשמי בכח המחשבה ליחוד קוב"ה ושכינתיה שעל ידי כן נמשכים הרחמים והחסדים על ישראל. השי"ת יזכנו לזה בתשועות עולמים בקרוב אמן.

ל"ג בעומר תשע"ט

מכון "מתוק מדבש"

קח רשות מהקב"ה לגלות סודות העליונים

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֶמֶר, אֱלֹהֵיוּ אֱלֹהֵיוּ, הָא שְׂכִינְתָּא הָכָא, וְכָלְהוּ חֲבֵרֵיִיא עִמָּה נְטָרִין לָךְ הָכָא, טוֹל רְשׁוּ מִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַחְתָּא הָכָא לִיקְרָא דְמִלְפָּא קְדִישָׁא, אֲנֵת וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא עִמָּךְ, לְתַקְנָא שְׁעוֹר קוּמָה דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדָקָא יָאוּת לִיָּה, אֲדֹהֲכִי הָא אֱלֹהֵיו קָא נַחַת וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא עִמָּיָה, וְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל פְּלָהוּ.

מתוך מדבש

מאמר "קח רשות מהקב"ה לגלות סודות העליונים", מבואר כאן אמרת רשב"י לאלוהיו הנביא שהשכינה חק' נמצאת עמהם לסייע בגילוי סודות עליונים לכבוד השי"ת.

(מקור המאמר במקומו זה: מיקון ע' דף קלד ע"א, ונציאוריו כך ג' עמ' תס-תסא)

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֶמֶר, אֱלֹהֵיוּ אֱלֹהֵיוּ כַּפֵּל שְׁמוֹ לְזוֹרוֹ, וְגַם הַכֶּפֶל מוֹרָה עַל לְשׁוֹן חִיבָה, הָא שְׂכִינְתָּא הָכָא הִרִי הַשְׂכִּינָה נִמְצָאָת כֹּאן לְסִייעַ לְנוּ לְגַלּוּי הַסּוּדוֹת, וְכָלְהוּ חֲבֵרֵיִיא עִמָּה נְטָרִין לָךְ הָכָא וְכָל הַחֲבֵרִים יַחַד עִמָּה מַחֲכִים לָךְ כֹּאן בִּישִׁיבָה, לִכֵּן טוֹל רְשׁוּ מִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַחְתָּא הָכָא קַח רְשׁוֹת מִהַקְבָּ"ה לְרַדַּת לְכֹאן לְגַלּוֹת לְנוּ סוּדוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, לִיקְרָא דְמִלְפָּא קְדִישָׁא לְכַבּוּדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַקְדוּשׁ וְלֹא לְכַבּוּדֵי וּלְכַבּוּד הַחֲבֵרִים, אֲנֵת וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא עִמָּךְ אַתָּה וְכָל חֲכָמֵי הַיְשִׁיבוֹת שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה יְבוֹאוּ עִמָּךְ, וְר"ל כּוֹלֶכֶם תִּרְדּוּ לִישִׁיבָה שְׁלָנוּ, כְּדִי לְתַקְנָא שְׁעוֹר קוּמָה דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּדָקָא יָאוּת לִיָּה כְּדִי לְתַקֵּן שְׁעוֹר קוּמָה שֶׁל הַקְבָּ"ה כִּרְאוּי לְכַבּוּדוֹ שֶׁל מַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם, אֲדֹהֲכִי מִיד כְּשֶׁרִבִּי שְׁמַעוֹן סִיִּים אֶת דְּבָרָיו, הָא אֱלֹהֵיו קָא נַחַת וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּאן דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא עִמָּיָה הִרִי אֱלֹהֵיו יִרְדּוּ וְכָל חֲכָמֵי הַיְשִׁיבוֹת שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה יִרְדּוּ עִמּוֹ, כְּפִי בִקְשַׁת רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל פְּלָהוּ וְהַקְבָּ"ה בֹּא לְמַעֲלָה מְכּוּלָם.

פֶּתַח אֱלִיהוּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלֵמָא יְהֵא רַעְנָא דִּילָךְ דְּאִימָא מְלִין בְּאֶרֶח
מִישׁוֹר כְּדָקָא יָאוּת, כְּלָהוּ בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל בְּשַׁעֲוֹר קוּמָה דְּשִׁכְנִיתָךְ.

הַקב"ה בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה אָמַר חִידוּשִׁים בְּשֵׁם רִשְׁבִּי
רַבִּי שְׁמַעוֹן הָהוּא אָזִיל לְטַבְרִיא, פָּגַע בֵּיהּ אֱלִיהוּ, אָמַר לִיה
שְׁלֵמָא עֲלִיהּ דְּמַר, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמֵאִי קָא עָסִיק
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַקִּיעָא, אָמַר לִיה, בְּקַבְנוֹת עָסִיק, וְאָמַר מְלִין
חֲדָתִין מִשְׁמָךְ, זְכָאָה אַנְתָּ, וְאַתִּינָא לְאַקְדָּמָא לָךְ שְׁלָם.

מתוך מדבש

פֶּתַח אֱלִיהוּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלֵמָא רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְהֵא רַעְנָא דִּילָךְ דְּאִימָא
מְלִין בְּאֶרֶח מִישׁוֹר כְּדָקָא יָאוּת יְהִי רַצוֹן מִלִּפְנֵיךְ, שְׁאוּמֵר דְּבָרֵי סוּדוֹת
בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר כְּרָאוּי, ור"ל שֶׁהַתַּפֵּל שִׁזְכָּה לַגְלוּת סוּדוֹת הַעֲלִיּוֹנִים כְּרָאוּי, כְּלָהוּ
בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל בְּשַׁעֲוֹר קוּמָה דְּשִׁכְנִיתָךְ אֵת כָּל הַסּוּדוֹת בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל בְּשַׁעֲוֹר
קוּמַת שְׁכִינְתָךְ, ור"ל שֶׁאֵגְלָה אֵת כָּל הַסּוּדוֹת שֶׁל מִדָּה וּמִשְׁקָל שֶׁל קוּמַת הַשְּׁכִינָה.

מֵאִמֵּר "הַקב"ה בִּישִׁיבָה שֶׁ מַעֲלָה אָמַר חִידוּשִׁים בְּשֵׁם רִשְׁבִּי", יְבוּאֵר
לְהֵלֵךְ שְׁהִישִׁיתָ אָמַר לְבִנֵּי הַיִּשִּׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה שֶׁהִתְשׁוּבָה עַל שְׁאִלְתָּם וַיִּשִּׁב
רִשְׁבִּי, עַל אֵף שֶׁחִידוּשׁ זֶה רָצָה הַקב"ה לִזְמֹר בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל, מִכָּל מְקוֹם
לְכַבּוֹד הַשְּׁכִינָה שֶׁתּוּכַל לְהִתְפָּאֵר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שִׁילְדָה וְגִידְלָה לְהַקב"ה,
הַשְּׁאִיר הַשִּׁי"ת אֵת הַחִידוּשׁ שֶׁאֵימֵר עִי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

(מקור המאמר זוהר פרשת פנחס דף רמ"א ע"ב גדילוג, וצנזאורית כרך יד עמ' תכ"א-תכ"ב; תמו)

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָהוּא אָזִיל לְטַבְרִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא הוֹלֵךְ לְטַבְרִיא, פָּגַע בֵּיה
אֱלִיהוּ פָּגַשׁ בּוֹ אֱלִיהוּ הַנְּבִיא, אָמַר לִיה אֱלִיהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁלֵמָא עֲלִיהּ
דְּמַר שְׁלָם עֲלִיךְ אֲדוּנִי, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאֵל מֵאֱלִיהוּ, בְּמֵאִי קָא
עָסִיק קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַקִּיעָא בְּמָה עוֹסֵק עֲכָשִׁי הַקב"ה בִּישִׁיבָה שְׁכִינִי,

וּמְלָה חָדָא בְּעֵינָא לְמִשְׁאַל מִנֶּה לְאַסְפֵּמָא, בְּמִתְבַּתָּא דְרִקִיעָא
שְׁאַלְתָּא שְׁאִילוּ [וכו'].

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מָאִי קָא אָתִיב לוֹן, אָמַר
לֵיהּ, אָמַר קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָא בַּר יוֹחָאִי יִימָא, וְאַתִּינָא
לְמִשְׁאַל מִנֶּה [וכו'].

אָמַר לֵיהּ, רַבִּי, חֲזִיף, מְלָה דָּא בְּעֵי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִימַר,

מתוך מדבש

אָמַר לֵיהּ אֱלִיהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִרְבָּנוֹת עָסִיק בְּסוּד הַקְּרַבְנוֹת הוּא עוֹסֵק, וְאָמַר
מְלִין חֲדָתִין מִשְׁמֶה וְאוֹמַר דְּבָרֵי חִידוּשִׁים מִשְׁמֶה, ר"ל אוֹתָם הַדְּרוּשִׁים שֶׁדִּרְשַׁת
בְּעֵינֵי הַקְּרַבְנוֹת הַנּוֹכְרִים לְעִיל עֵתָּה הוּא אוֹמַר בְּשִׁמְךָ, וְכָאֵה אֲנִי אֲשֶׁרֶךְ שׁוֹכֵת
לְכָךְ, וְאַתִּינָא לְאַקְדָּמָא לָךְ שְׁלָם וּבֹאֲתִי לְהַקְדִּים לְךָ שְׁלוֹם.

וּמְלָה חָדָא בְּעֵינָא לְמִשְׁאַל מִנֶּה לְאַסְפֵּמָא וּדְבַר אַחַד רְצִיתִי לְשֹׁאֵל מִמֶּךָ
שְׁתַּסְכִּים שְׁחִיא שְׁאֵלָה, וְאִזְ תַּבְּבוֹן גַּם לְתַרְצָה וּלְיִישְׁבָה, וְהוּא, כִּי
בְּמִתְבַּתָּא דְרִקִיעָא שְׁאַלְתָּא שְׁאִילוּ בִישִׁיבָה שֶׁל הַרְקִיעַ שְׁאֵלוּ שְׁאֵלָה [וכו'].

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאֵל מֵאֱלִיהוּ, וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מָאִי קָא אָתִיב לוֹן
וְהַקְב"ה מַה הִשִּׁיב לָהֶם, אָמַר לֵיהּ אֱלִיהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר קִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא לְבִנֵּי יִשְׁרָאֵל שֶׁל הַרְקִיעַ, הָא בַּר יוֹחָאִי יִימָא הֵנָּה בַּר יוֹחָאִי הוּא יֹאמַר
תְּשׁוּבָה עַל שְׁאֲלָתְכֶם, וְאַתִּינָא לְמִשְׁאַל מִנֶּה לְכֵן בֹּאֲתִי לְשֹׁאֵל מִמֶּךָ, ר"ל כֹּל
נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה יֵשׁ לָהּ חֵלֶק בְּתוֹרָה, וְאִי אִפְשָׁר שִׁיתְּגַלָּה חֵלֶק זֶה עַל יְדֵי זוּלָתוֹ, אֵלָּא
עַל יְדֵי אוֹתָהּ הַנִּשְׁמָה, וְרַק אַחֵר שְׁאוֹתָהּ הַנִּשְׁמָה גִּלְתָּה אוֹתוֹ, אַח"כּ מְגַלָּה הַקְב"ה
לְהַצְדִּיקִים בְּשֵׁם אוֹתָהּ הַנִּשְׁמָה, וְשְׁאֵלָה זֹאת שִׁיכֵת לְנִשְׁמַת רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְעֵדִיין לֹא
גִּלְתָּה אוֹתָהּ, לְכֵן אָמַר הַקְב"ה הָא בַּר יוֹחָאִי, וְהוּא צָרִיךְ לְהִשָּׁב בְּעַל שְׁאֵלָה זֹאת (וְלִקְטָן
נִצְיָוִירֵנוּ עַמ' מִכָּן, מִזְּמַר טַעַם אַחֵר לְמַעַן הַקְב"ה שְׁרִי שְׁמַעוֹן יִשִּׁיב עַל שְׁאֵלָה זוֹ) [וכו'].

אָמַר לֵיהּ אֱלִיהוּ הַנְּבִיא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבִּי, חֲזִיף מְלָה דָּא בְּעֵי קִדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְמִימַר בְּחִיץ שֶׁדְּבַר זֶה רָצָה הַקְב"ה לומר לְבִנֵּי הַיִּשְׁרָאֵל

וּבְגִין דְּלֹא לְמַחְזֵק טִיבוֹ לְגִרְמִיָּה קָמִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, סָלִיק מְלָה
לְגִרְמָן, זָכָא אֲנֵת בְּעֵלְמָא דְּמֶאֱרָן מְשִׁתַּבַּח בְּךָ לְעִילָא, וְעֵלְךָ
כְּתִיב (ע"ז כג א) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

מחיצה של אש הקיפה את החברייא בעת לימודם
רבי חייא רבא הוה אָזיל לְגַבִּי מְאָרְיָהוּן דְּמִתְנִיתָא לְמִילָךְ

מתוך מדבש

של הרקיע, ר"ל חידוש זה רצה הקב"ה לומר בעצמו, ובזה רצה להשפיע
להמלכות קישוטיה בלי התעוררות מהצדיקים שלמטה, וּבְגִין דְּלֹא לְמַחְזֵק
טִיבוֹ לְגִרְמִיָּה קָמִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל ובשביל שלא להחזיק טובה לעצמו לפני
כנסת ישראל, לומר כי לו לבדו יש כח ההשפעה, ולה אין לה צדיקים בעולם
שיעלו מ"ן [התעוררות מלמטה] אליה, לכן סָלִיק מְלָה לְגִרְמָן העלה והשאיר
דבר זה אליך, שאתה תקשט בזה החידוש את השכינה, ותוכל היא להתפאר
לפני ולומר ראה בן שילדתי וגדלתי לך, שחידש בתורה חידוש זה, ועל ידי
זה העלה מ"ן [התעוררות מלמטה] אלי וקשט אותי בקשטים אלו, זָכָא אֲנֵת
בְּעֵלְמָא, דְּמֶאֱרָן מְשִׁתַּבַּח בְּךָ לְעִילָא אשרי חלקך בעולם, שקונן משתבח
בך למעלה, וְעֵלְךָ כְּתִיב ועליך נאמר צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים פ"י
צדיק התחתון מושל לקשט את השכינה הנקראת יראת אלהים, ולהפכה לרחמים.

מאמר "מחיצה של אש הקיפה את החברייא בעת לימודם", בו יתבאר
מאמר רשב"י שכל תשוקתם וחמדתם של ישראל הוא להיות לפני הקב"ה
ולא להתרחק ממנו כלל ח"ו.

(מקור המאמר מהר פרישת שמונת דף יד ע"א, ונציאונו כרך ה עמ' קלח-קלז)

רבי חייא רבא הוה אָזיל לְגַבִּי מְאָרְיָהוּן דְּמִתְנִיתָא לְמִילָךְ מְנִיָּהוּ
רבי חייא רבא היה הולך לבעלי המשנה ללמוד מהם תורה, (כתב הרמ"ק

מְנִיחֵהוּ, אֲזַל לְגַבִּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְחָמָא פְּרָגוּד חַד דְּהָוָה פָּסִיק בְּבִיתָא, תָּוָה רַבִּי חֲיִיא, אָמַר אֲשַׁמַּע מְלָה מְפּוּמִּיָּה מִהֶכָּא, שְׁמַע דְּהָוָה אָמַר (טו ט יד) בְּרַח דּוּדֵי וּדְמָה לָךְ לַעֲבִי אוּ לַעּוֹפֹר הָאֵילִים, כֹּל כְּסוּפָא דְכְּסִיפּוּ יִשְׂרָאֵל (מְקַמִּיָּה) מְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הוּא.

דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּאֻתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁיְהִיָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא מְתַרְחֵק, אֲלֵא בּוֹרַח כְּעַבִּי אוּ כְּעוֹפֹר הָאֵילִים, מֵאִי טַעְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵין חִיָּה כְּעוֹלָם עוֹשָׂה כְּמוֹ הַעֲבִי

מתוך מדבש

שזוהו תחילת שמושו של רבי חייא לפני רבי שמעון, ואין זה רבי חייא תלמיד של רבינו הקדוש רבו של רב, אלא זהו רבי חייא הנזכר לעיל בפ' לך לך דף פט ע"א בס"ת, שבא עם רבי חגאי לפני רבי אלעזר ולא היה יכול לסבול והלך לו כמבואר שם דף צ' ע"א), אֲזַל לְגַבִּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחָמָא פְּרָגוּד חַד דְּהָוָה פָּסִיק בְּבִיתָא הֵלֵךְ אֲצֵל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לַלְמוּד מִמֶּנּוּ תוֹרָה, וְרָאָה מַחֲצִיזָה שֶׁל אֵשׁ שֶׁהִיתָה מִפְּסָקַת בְּבִית בֵּין רַבִּי שְׁמַעוֹן וְתַלְמִידָיו וּבֵין שָׂאֵר אַנְשֵׁי הַבֵּית, תָּוָה רַבִּי חֲיִיא, אָמַר אֲשַׁמַּע מְלָה מְפּוּמִּיָּה מִהֶכָּא תִּמָּה עַל זֶה רַבִּי חֲיִיא וְאָמַר אֲשַׁמַּע דְּבַר מִפּוּי כֹּאן מִחוּץ לַמַּחֲצִיזָה, שְׁמַע דְּהָוָה אָמַר שְׁמַע שְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל הַפְּסוּק בְּרַח דּוּדֵי וּדְמָה לָךְ לַעֲבִי אוּ לַעּוֹפֹר הָאֵילִים שֶׁפִּירוּשׁוֹ כִּי כֹל כְּסוּפָא דְכְּסִיפּוּ יִשְׂרָאֵל כֹּל תְּשׁוּקָתָם וְחִמְדָּתָם שֶׁחֲשָׁקוּ וְחִמְדּוּ יִשְׂרָאֵל, מְקַמִּיָּה קְדֻשָּׁא בְּרִיף הוּא, הוּא דִּהִינּוּ שִׁיזְכוּ לִהְיוֹת לִפְנֵי הַקֹּב"ה, וְהַקֹּב"ה לֹא יִתְרַחַק מֵהֶם כְּדַמְפְּרֵשׁ וְאִזְלִי.

דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא מִימְרָא בְּמִקּוּם אַחֵר וְהַמַּעֲתִיק הָעֵתִיקָה לְכֹאֵן כְּדִי לִפְרֹשׁ דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּעֶצְמוֹ, וְהִינּוּ שְׁמַעוֹן תְּאֻתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁיְהִיָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא מְתַרְחֵק מֵהֶם אֲלֵא בּוֹרַח כְּעַבִּי אוּ כְּעוֹפֹר הָאֵילִים ר"ל שֶׁבַעל כִּרְחוּ הוּא הוֹלֵךְ וְלֹא מְרַצְנוּ, וְדַעְתּוֹ לַחֲזוֹר, וְאִפְּלוֹ אוֹתָהּ הַבְּרִיחָה אֵינָה לְמִקּוּם רְחוֹק, וְאָמַר מֵאִי טַעְמָא

או כְּעוֹפֵר הָאֵילִים, בְּזֶמֶן שֶׁהוּא בּוֹרֵחַ הוֹלֵךְ מְעֻט מְעֻט וּמַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וּלְעוֹלָם תָּמִיד הוּא מַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְאַחֲרָיו, כִּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אִם אָנוּ גּוֹרְמִים שְׁתַּסְתַּלֵּק מִבִּינֵינוּ, יְהִי רְצוֹן שֶׁתִּבְרַח כָּמוֹ הַצְּבִי אוֹ כָּמוֹ עוֹפֵר הָאֵילִים, שֶׁהוּא בּוֹרֵחַ וּמַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁהֵנִיחַ, הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב (ויקרא כו מד) וְאֵף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסִיתִים וְלֹא גַעְלָתִים לְכָלֹתָם. דְּבָר אַחֵר, הַצְּבִי כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁן, הוּא יוֹשֵׁן בְּעֵין אַחַת, וְהָאֲחֶרֶת הוּא נֶעוֹר, כִּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה כָּמוֹ הַצְּבִי, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

מתוק מדבש

מה טעם הדבר שמדמה בריחת הקב"ה לציבי או לעופר האילים, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵין חֵיהַ בְּעוֹלָם עוֹשֶׂה כָּמוֹ הַצְּבִי אוֹ כְּעוֹפֵר הָאֵילִים, כִּי בְּזֶמֶן שֶׁהוּא בּוֹרֵחַ הוֹלֵךְ מְעֻט מְעֻט וּמַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וּלְעוֹלָם תָּמִיד הוּא מַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְאַחֲרָיו, כִּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְב"ה רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אִם אָנוּ גּוֹרְמִים בַּעֲנוּתֵינוּ שְׁתַּסְתַּלֵּק מִבִּינֵינוּ ר"ל שֶׁתִּסְתַּלֵּק אֹר הַסְפִּירוֹת מֵעַל הַשְּׂכִינָה שְׂבִינֵינוּ, לֹא תִסְתַּלֵּק לְגַמְרִי, אִלָּא יְהִי רְצוֹן מִהַכְתָּר בַּעַל הַרְחָמִים הַעֲלִינִים שֶׁמַּצֵּד רַחֲמֵיו יִהְיֶה אִזוּה יַחַד אוֹ שֶׁפַּע אֵל הַשְּׂכִינָה, דְּהֵינּוּ שֶׁתִּבְרַח כָּמוֹ הַצְּבִי אוֹ כָּמוֹ עוֹפֵר הָאֵילִים, שֶׁהוּא בּוֹרֵחַ וּמַחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁהֵנִיחַ ר"ל שֶׁמַּחְזִיר רֹאשׁוֹ לַתַּת פָּנִים פְּנֵי הַרְחָמִים אֵל הַאֲחֻרָיִים שֶׁהֵם הַדִּינִים, לְמוֹזֵג הַשְּׁפַע אֵל הַשְּׂכִינָה וְהֵינּוּ לְמָקוֹם שֶׁהֵנִיחַ, הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב וְאֵף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסִיתִים וְלֹא גַעְלָתִים לְכָלֹתָם פ"י מִפְּנֵי אוֹתָהּ הַכֹּלָה שְׂבִינֵיהֶם, אֵין הַקְב"ה מִסְתַּלֵּק מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּבָר אַחֵר פִּירוּשׁ אַחֵר, כִּי הִנֵּה הַצְּבִי כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁן, הוּא יוֹשֵׁן בְּעֵין אַחַת, וְהָאֲחֶרֶת הוּא נֶעוֹר, כִּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֹשֶׂה כָּמוֹ הַצְּבִי, כִּי הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹמֵר אוֹתָנוּ בְּכָל מָקוֹם גְּלוּתֵינוּ.

תפלת רבי חייא נתקבלה ונפתח השער

שָׁמַע רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, אִי, עֲלֵאִין (פִּסְקִין) עֲסָקִין בְּבֵיתָא, וְאֵנָּה יְתִיב
אֲבָרַאי, בְּכָה, שָׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי שְׂכִינְתָּא לְבָרַא,
מֵאֵן יְפוּק, אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר בְּרִיה, אִי אֵנָּה קְלִינָּה (פְּחוּלָא) לֹא קְלִינָּה,
דְּהָא שְׂכִינְתָּא בְּרָא מִנָּה, לִיעוּל שְׂכִינְתָּא וְתִיהוּ אֲשָׁתָא שְׁלִימְתָּא.
שָׁמַע קָלָא דְאָמַר עַד לֹא סְמַכִּין אֶסְתַּמְכוּ, וְתִרְעִין לֹא אֶתְתַּקְּנוּ,
וּמְזוּטְרִי (נ"א וּמְזוּטְרִי) דְּבוּסְמֵיָא דְעֵדֶן דְּכַעֵן הוּא, לֹא נָפַק רַבִּי אֲלֵעָזָר.

מתוק מדבש

מאמר "תפלת רבי חייא נתקבלה ונפתח השער", יבואר בו ענין התקרבות
רבי חייא רבא להחברייא של רשב"י והחזיונות הנוראות שנתגלו אז.

(מקור המאמר זוהר פרשת שמות דף יד ע"א, ונציאונו כך ה' עמ' קלז-קלח)

שָׁמַע רַבִּי חֵיָא אֶת דְּרוּשׁ הַזֶּה וְאָמַר, אִי, עֲלֵאִין עֲסָקִין בְּבֵיתָא אוֹי לִי
שְׁקָדוּשִׁי עֲלִיּוֹנִים עוֹסְקִים בְּתוֹרָה בְּפָנִים בְּבֵית, וְאֵנָּה יְתִיב אֲבָרַאי וְאִנִּי
יוֹשֵׁב מִבְּחוּץ, בְּכָה רַבִּי חֵיָא, שָׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי שְׂכִינְתָּא
לְבָרַא וְדַאי שֶׁהִשְׁכִּינָה הִיא בְּחוּץ, ר"ל שְׂרָאָה עַל רַבִּי חֵיָא הִשְׁרָאָה הַשְׁכִּינָה
לִכְּנָן חֶשֶׁב שֶׁהוּא רָאוּי שִׁכְנָס לְפָנִים, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מֵאֵן יְפוּק מִי יֵצֵא דֶרֶךְ
הַפְּרָגוֹד שֶׁל הָאֵשׁ לְהַכְנִיסוֹ בְּפָנִים, אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר בְּרִיה אֲנִי אֵצֶק, כִּי אִי
אֵנָּה קְלִינָּה אִם אֵהִי נְכוּחַ מֵאֵשׁ הַפְּרָגוֹד, לֹא קְלִינָּה וְדַאי לֹא אֲרִיגִישׁ בְּצַעַר
הַכּוּוּיָה, דְּהָא שְׂכִינְתָּא בְּרָא מִנָּה כִּי הִשְׁכִּינָה הִיא בְּחוּץ מִמֶּנּוּ עִם רַבִּי חֵיָא,
וְאִנִּי יוֹצֵא לְחוּץ לְכַבּוֹד הַשְׁכִּינָה, לִכְּנָן לִיעוּל שְׂכִינְתָּא וְתִיהוּ אֲשָׁתָא שְׁלִימְתָּא
תִּכְנָס הַשְׁכִּינָה עִם רַבִּי חֵיָא וְתִהְיֶה הָאֵשׁ שְׁלִימָה וְתִקַּף אֶת כּוֹלָנָהּ.

שָׁמַע רַבִּי אֲלֵעָזָר קָלָא מִן הַשְּׁמַיִם דְּאָמַר עַד לֹא סְמַכִּין אֶסְתַּמְכוּ שֶׁאִמַּר
שְׁעִדִּין הַעֲמוּדִים לֹא נִסְמְכוּ, ר"ל שְׂרַבִּי חֵיָא לֹא נִסְמַךְ עֲדִיין לְהִיּוֹת רָאוּי
לִכְנָס, לִכְּנָן וְתִרְעִין לֹא אֶתְתַּקְּנוּ הַשְּׁעָרִים בְּפָרָגוֹד שֶׁל אֵשׁ לֹא נִתְקְנוּ לְהַפְתַּח
לְרַבִּי חֵיָא, וּמְזוּטְרִי דְּבוּסְמֵיָא דְעֵדֶן דְּכַעֵן הוּא כִּי הוּא עֲדִיין מִקְטָנִי עֲשִׂי

יְתִיב רַבִּי חֵיִיא כִּכָּה וְאַתְגַּנַּח, פֶּתַח וְאָמַר (ש"י ד י) סוּב דְּמָה לָךְ דּוּדִי
 לְצִבִּי אוּ לְעֶפֶר הָאֵילִים, אֶתְפַּתַּח תַּרְעָא דְּפִרְגּוּדָא, וְלֹא עֵייל
 רַבִּי חֵיִיא, זְקִיף רַבִּי שְׁמַעוֹן עֵינָיו וְאָמַר שְׁמַע מִינָּה אֲתִיהִיב רְשׁוּתָא
 לְמָאן דְּאִיהוּ אֲבָרָאי, וְאַנָּן לָגוּ, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָזַל אֶשָּׂא מְדוּכָתִיָּה
 עַד דּוּכְתָא דְּרַבִּי חֵיִיא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן קוּזְטִיפָא דְּנִהוּדָא דְּקִלִּיטָרָא
 (ס"ט ב' דְּקִלִּיטָא) לָבֵר, וְאַנָּא הָכָא לָגוּ, אֶתְאַלֵּם פּוּמִיָּה דְּרַבִּי חֵיִיא.

מתוך מדבש

הבשמים של העדן, ר"ל רבי חייא הוא עדיין מצעירי התלמידים היודעים רזי
 תורה, ואינו ראוי עדיין ליכנס לפדרס החכמה, ויש חשש שלא יטעה אם ישמע
 מה שאינו בקי בו, ואחר ששמע רבי אלעזר את הקול לֹא נִפְק רַבִּי אֱלֶעָזָר
 לא יצא רבי אלעזר להכניס את רבי חייא.

לְכַן יְתִיב רַבִּי חֵיִיא כִּכָּה וְאַתְגַּנַּח יֵשֵׁב רַבִּי חֵיִיא וּבִכָּה וְנִנְחָה, פֶּתַח וְאָמַר
 רַבִּי חֵיִיא הִתְפַּלֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהִקְבֵּה וְאָמַר סוּב פְּנֵה אֵלַי דְּמָה לָךְ דּוּדִי
 לְצִבִּי אוּ לְעֶפֶר הָאֵילִים ר"ל שֶׁתְּחִזִּיר רֹאשְׁךָ אֵלַי כְּדִמְיוֹן צִבִּי וְכַעֲפֹר הָאֵילִים
 כְּשֶׁבוֹרְחִים כִּנ"ל, וּבִזְכוּת הַבְּכִיָּה וְהַנְּחָה וְהַצֵּעַר שֶׁנִּצְטָעַר רַבִּי חֵיִיא נִתְקַבְּלָה
 תְּפִלָּתוֹ וְדִמְעָתוֹ וְזָכָה כִּי אֶתְפַּתַּח תַּרְעָא דְּפִרְגּוּדָא שֶׁנִּפְתַּח הַשַּׁעַר שֶׁל פִּרְגּוּד
 הָאֵשׁ, אֲבָל וְלֹא עֵייל רַבִּי חֵיִיא לֹא נִכְנס רַבִּי חֵיִיא מֵעֲצָמוֹ, זְקִיף רַבִּי
 שְׁמַעוֹן עֵינָיו נִשָּׂא רַבִּי שְׁמַעוֹן עֵינָיו וְרָאָה שֶׁנִּפְתַּח הַשַּׁעַר, (מִכָּאן שֶׁמַּעֲיֵנָן שְׁהוּ
 לוֹמְדִים בִּירָאָה וּמוֹרָא וּבִפְחָד שֶׁלֹּא הָיוּ נוֹשָׂאִים אֶת עֵינֵיהֶם בְּתוֹךְ ד' אֲמוּתֵיהֶם),
 וְאָמַר שְׁמַע מִינָּה אֲתִיהִיב רְשׁוּתָא לְמָאן דְּאִיהוּ אֲבָרָאי וְאָמַר מִשְׁמַע
 שְׁנִיתָן רְשׁוּת לְמִי שְׁהוּא בְּחוּץ שִׁכְנִס, וְאַנָּן לָגוּ וְאָנוּ בְּפָנִים וְלֹא נִכְנִיסְנוּ, קָם
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לְכַבּוֹד הַשְּׁכִינָה שֶׁשֶּׁרְתָּה עַל רַבִּי חֵיִיא, אָזַל אֶשָּׂא מְדוּכָתִיָּה עַד
 דּוּכְתָא דְּרַבִּי חֵיִיא הִלְכָה הָאֵשׁ מִמְּקוֹמָה עַד מְקוֹמוֹ שֶׁל רַבִּי חֵיִיא, אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, קוּזְטִיפָא דְּנִהוּדָא דְּקִלִּיטָרָא לָבֵר נִיצוֹץ שֶׁל אֹר נִתְפַּשֵּׁט לְחוּץ
 עַד רַבִּי חֵיִיא לְהִרְאוֹת שְׁנִיתָן לוֹ רְשׁוּת לִכְנֹס, וְאַנָּא הָכָא לָגוּ וְאָנוּ כֹּאן בְּפָנִים
 וְלֹא נִכְנִיס וְאוּתוּ, וְאָמַר כִּי מִחֲמַת הָאֵשׁ שֶׁנִּתְפַּשְׁטָה אֵלָיו אֶתְאַלֵּם פּוּמִיָּה דְּרַבִּי
 חֵיִיא נִתְאַלֵּם פִּי שֶׁל רַבִּי חֵיִיא וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְדַבֵּר.

פִּינֵן דְּעָאל לָגוּ מְאִיף עֵינָיו וְלֹא זָקִיף רִישִׁיה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, קוּם אַעֲבֹר יָדָךְ אַפּוּמִיָּה, דְּלֹא יָדַע בְּהֵאֵי דְלֹא רָגִיל בִּיה, קָם רַבִּי אֶלְעָזָר אַעֲבֹר יְדִיה אַפּוּמִיָּה דְרַבִּי חֲזִיא.

**ראה מראות אלקים שלא ראה מימיו
פֶּתַח פּוּמִיָּה רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר, חָמָא עֵינָא מַה דְּלֹא חֲמִינָא,**

מתוק מדבש

פִּינֵן דְּעָאל לָגוּ מְאִיף עֵינָיו וְלֹא זָקִיף רִישִׁיה כיון שנכנס רבי חייא לפנים השפיל עיניו ולא הרים ראשו מחמת מורא השכינה, **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, קוּם אַעֲבֹר יָדָךְ אַפּוּמִיָּה** קום והעביר ירך על פיו של רבי חייא שיתרפא פיו ויוכל לדבר, **דְּלֹא יָדַע בְּהֵאֵי דְלֹא רָגִיל בִּיה** כי לא ידע להזהר שלא יזוק מהאש לפי שאינו רגיל עדיין בענינים כאלו, **קָם רַבִּי אֶלְעָזָר, אַעֲבֹר יְדִיה אַפּוּמִיָּה דְרַבִּי חֲזִיא** העביר ידו על פיו של רבי חייא ונתרפא.

מאמר "ראה מראות אלקים שלא ראה מימיו", בו יתבאר גודל ענין מסירות נפשו של רבי חייא בראותו מראות אלהי"ם בהתגלות רזי תורת רשב"י שהתפשטו לכל צד ועלו מעלות רמות.

(מקור המאמר ספר פרשת שמות דף יד ע"א-ע"ב, ונציאונו כך ה' עמ' קלח-קמ)

אז פֶּתַח פּוּמִיָּה רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר פתח רבי חייא פיו ואמר **חָמָא עֵינָא מַה דְּלֹא חֲמִינָא** עיני ראו עתה מראות אלהי"ם מה שלא ראיתי מימי, **אִזְדָּקָךְ דְּלֹא חֲשִׁיבָנָא** נזקפה עיני להסתכל במקום שמעולם לא חשבתי שאזכה להסתכל, והנה על אותו פרגוד קאמר שבודאי ראה בתוכו נוראות אם מצד עצמו, אם מצד כחות קדושים שהיו מתקבצים שם לשמוע אמרי קדוש,

אֶזְדָּקָה דְּלֹא חֲשִׁיבָנָא, טב לְמִימַת בְּאֶשָּׁא דְדִּהְבָּא טָבָא דְּלִיק,
בְּאַתְר דְּשְׂבִיבִין זִרְקִין לְכָל עֵיבָר.

וְכָל שְׂבִיבָא וְשְׂבִיבָא סְלִיק לְתַלְת מָאָה וְשִׁבְעִין רִתִּיכִין, וְכָל
רִתִּיכָא אֲתַפְּרֵשׁ לְאַלְף אֲלָפִין וְרַבּוּא רַבּוּוֹן, עַד דְּמָטוּ
לְעֵתִיק יוֹמִין דִּיתִיב עַל פְּרָסְיָא, וְכִרְסִיָּא מְזַדְעָזְעָא מְנִיָּה לְמֵאֲתָן

מתוך מדבש

ומפני שנסתכן ונתאלם מהאש לולי שנתרפא ע"י מה שצוה רבי שמעון לרבי
אלעזר לרפאותו, לכן אמר **טב לְמִימַת בְּאֶשָּׁא דְדִּהְבָּא טָבָא דְּלִיק** טוב
לי למות באש הקדוש הזה הדולק שמראהו כמראה זהב טוב, והיינו שהם היו
בתוך להבות שלהבת העשר ספירות שהראשונה מהם היא מדת המלכות [השכינה]
שהיא סוד אש שגוונו כזהב הטוב שאין בו סיגים ואין בו רע כלל אלא זהב
הארץ ההיא טוב, והמלכות היא דולקת ומאירה מאור התפארת [בחינת קוב"ה],
בְּאַתְר דְּשְׂבִיבִין זִרְקִין לְכָל עֵיבָר במקום שזורקים נצוצי אש לכל צד,
ר"ל במקום שחידושי רזי תורה של רבי שמעון מתפשטים לכל צד ועולים
במעלות רמות.

ומפרש את הענין ואמר **וְכָל שְׂבִיבָא וְשְׂבִיבָא סְלִיק לְתַלְת מָאָה וְשִׁבְעִין
רִתִּיכִין**, וכל ניצוץ וניצוץ עולה לש"ע מרכבות, ר"ל כל חידוש וחידוש
עולה עד אר"א [בחינת חכמה ובינה] שהם מרכבה לא"א [לבחינת כתר] שבפנים
שלו יש ש"ע נהרין המאירים לחכמה ובינה לכן הם ש"ע רתיכין, **וְכָל רִתִּיכָא
אֲתַפְּרֵשׁ לְאַלְף אֲלָפִין וְרַבּוּא רַבּוּוֹן** וכל מרכבה ומרכבה מתפשטת לאלף
אלפים ורבוא רבבות אורות, ר"ל שחידושי רזי תורה של רבי שמעון עולים
מחכמה ובינה לבחינת כתר שבו סוד האלפים והרבבות, **עַד דְּמָטוּ לְעֵתִיק
יוֹמִין דִּיתִיב עַל פְּרָסְיָא** עד שמגיעים החידושים לעתיק יומין שיושב על
הכסא, דהיינו ה' ספירות שתחתיו שהם כולם כסא אליו, **וְכִרְסִיָּא מְזַדְעָזְעָא
מְנִיָּה** והכסא דהיינו הספירות מזדעזעים ממנו, ור"ל מכח הארות שהספירות
מקבלות מעתיק הם נחרדות ונמתקות, **לְמֵאֲתָן וְשִׁתִּין עֲלָמִין** והארתם מאירה

וְשֵׁתִין עֲלֵמִין, עַד דְּמָטָא לְאַתֵּר עֲדוּנָא דְּצִדִּיקָיָא, עַד דְּאַשְׁתַּמַּע בְּכָל רְקִיעִין.

וְכָל עֲלֵאִין וְתַתָּאִין, וְכָלְהוּ בְּזַמְנָא חָדָא תְּוֹהִין וְאַמְרִין, הָדִין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי דְּהוּא מְרַעִישׁ כָּלָא, מֵאֵן יָכִיל לְמִיקָם קָמִיה, דִּין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי דְּבִשְׁעָתָא דְּפִתַּח פּוּמִיָּה לְמַשְׁרֵי לְמַלְעֵי פְּאוּרֵייתָא, צִייתִין לְקָלִיה כָּל בְּרַסְוֹן, וְכָל רְקִיעִין, וְכָל רְתִיכִין, וְכָל אֵינוֹן דְּמִשְׁבַּחֵי לְמַרְיָהוֹן, לִית דְּפִתַּחִין

מתוק מדבש

לר"ס עולמות דהיינו שמאירות כל עשר הויו"ת שבי"ס שמספרם ר"ס, עַד דְּמָטָא לְאַתֵּר עֲדוּנָא דְּצִדִּיקָיָא עַד שְׁמַגִּיעִים הַחִידוּשִׁים לְמָקוֹם הַעֲדוּן שֶׁל הַצִּדִּיקִים, ר"ל שֶׁהַחִידוּשִׁים שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן עוֹלִים עַד עֵתִיק יוֹמִין וְחֻזְרִים בְּסוּד אֹר חוֹזֵר עַד הַמַּלְכוּת שֶׁשֶּׁם בִּסּוּדָהּ הוּא מָקוֹם שֶׁמִּתְעַדְנִים הַצִּדִּיקִים, עַד דְּאַשְׁתַּמַּע בְּכָל רְקִיעִין עַד שֶׁנִּשְׁמַע קוֹל תּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכָל הָרְקִיעִים.

וְכָל עֲלֵאִין וְתַתָּאִין וְכָל הָעֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים, וְכָלְהוּ וְכָל עוֹלְמוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיה, בְּזַמְנָא חָדָא תְּוֹהִין וְאַמְרִין בְּזֶמֶן אֶחָד תַּמָּהִים וְאוֹמְרִים הָדִין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי דְּהוּא מְרַעִישׁ כָּלָא הִזֶּה הוּא רַשְׁבִּי"י שְׁהוּא מְרַעִישׁ אֶת כָּל הָעוֹלְמוֹת בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, מֵאֵן יָכִיל לְמִיקָם קָמִיה מִי יָכוֹל לַעֲמוּד לִפְנֵיו, דִּין הוּא רַשְׁבִּי"י דְּבִשְׁעָתָא דְּפִתַּח פּוּמִיָּה לְמַשְׁרֵי לְמַלְעֵי פְּאוּרֵייתָא זֶהוּ רַשְׁבִּי"י שֶׁבִּשְׁעָה שְׁפּוֹתַח אֶת פִּיו לְהַתְחִיל לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה, צִייתִין לְקָלִיה כָּל בְּרַסְוֹן מְקַשְּׁבִים לְקוּלוֹ כָּל הַכְּסָאוֹת, שֶׁהֵם כָּל הַסְּפִירוֹת שֶׁל עוֹלָם הַכְּסָא שְׁהוּא עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְכָל רְקִיעִין הֵם הָרְקִיעִים שֶׁעַל רֹאשֵׁי הַחַיּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם הַיְצִירָה, וְכָל רְתִיכִין וְכָל הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁהֵם הַחַיּוֹת עֲצֻמָּן שֶׁבִּיצִירָה, וְמֵהֶם מִתְּפַשְּׁטִים כַּמָּה מֵלָאכִים וּמַחֲנוֹת לְמִטָּה מֵהֶם, וְעֲלֵיהֶם אָמַר וְכָל אֵינוֹן דְּמִשְׁבַּחֵי לְמַרְיָהוֹן וְכָל אוֹתָם הַמֵּלָאכִים שֶׁמִּשְׁבַּחִים לְקוֹנֵם, שֶׁהֵם בְּעַלֵּי שִׁיר לֵאמֹר תְּכַלִּית, לִית דְּפִתַּחִין וְאֵין מִי שִׁיפְתַּח פִּיו לְהַתְחִיל לִזְמֹר שִׁירָה, וְלִית דְּמִסְיִימִין וְאֵלוֹ שְׁעוּמָדִים בְּאַמְצַע אֲמִירַת הַשִּׁירָה לֹא מִסְיִימִים

וְלִית דְּמִסְיִימין, כְּלָהוּ מְשַׁתְּכִין, עַד דְּלֹא אֶשְׁתַּמַּע (י"א דלשתמע)
בְּכָל רְקִיעִיא דְּלַעֲלֵא וְתַתָּא פְטָרָא.

פַּד מְסִיִּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, מֵאֵן חָמִי שִׁירִין, מֵאֵן
חָמִי חֲדוּתָא דְּמְשַׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן, מֵאֵן חָמִי קָלִין דְּאֲזַלִּין
בְּכָלָהוּ רְקִיעִין, אֲתֵיִן כְּלָהוּ בְּגִינָה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכָרְעִין וְסַגְדִּין
קָמִי דְּמַרְיָהוֹן, סְלָקִין רִיחִין דְּבוֹסְמִין דְּעָדָן עַד עֲתִיק יוֹמִין, וְכָל
הָאֵי בְּגִינָה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

מתוק מדבש

שִׁירָתָם, אֵלֶּא כְּלָהוּ מְשַׁתְּכִין כּוֹלָם שׁוֹקֻטִים לְהַקְשִׁיב קוֹל תּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבִּי
שְׁמַעוֹן, עַד דְּלֹא אֶשְׁתַּמַּע בְּכָל רְקִיעִיא דְּלַעֲלֵא וְתַתָּא פְטָרָא עַד שֶׁלֹּא
נִשְׁמַע בְּכָל הָרְקִיעִים שֶׁל מַעְלָה וְשֶׁל מַטָּה פֶּתַחֲוֹן פֹּה, מִפְּנֵי שֶׁאֵין הַקִּב"ה חָפֵץ
אֵלֶּא בִּשְׁבַח תּוֹרָתוֹ הַנִּקְיָה וְהַטְהוּרָה שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּי בַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָתוֹ מִתִּיחַדִּים
קִב"ה וּשְׁכִינִתָּהּ.

פַּד מְסִיִּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא כְּשִׁמְסִיִּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לַעֲסוֹק
בְּתוֹרָה, מֵאֵן חָמִי שִׁירִין מִי רָאָה שִׁירִים, מִצַּד הַחֲכָמָה, מֵאֵן חָמִי
חֲדוּתָא דְּמְשַׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן מִי רָאָה שְׁמַחָה שֶׁל הַמְּשַׁבְּחִים לְקוֹנָם, מִצַּד
הַבִּינָה, מֵאֵן חָמִי קָלִין דְּאֲזַלִּין בְּכָלָהוּ רְקִיעִין מִי רָאָה הַקּוֹלוֹת שֶׁמִּצַּד
הַתַּת הַהוֹלָכִים בְּכָל הָרְקִיעִים לְקַבֵּל שִׁפְעַת אוֹרָה, אֲתֵיִן כְּלָהוּ בְּגִינָה דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן וְכָרְעִין וְסַגְדִּין קָמִי דְּמַרְיָהוֹן בְּאוֹת כָּל הַנִּשְׁמוֹת וְכָל הַמַּלְאָכִים
בִּשְׁבִּיל שְׁבַחֲוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכוּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי קוֹנָם, סְלָקִין רִיחִין
דְּבוֹסְמִין דְּעָדָן עַד עֲתִיק יוֹמִין וּמַעֲלִין רִיחוֹת שֶׁל בְּשָׂמִים שֶׁל הָעָדָן עַד
עֲתִיק יוֹמִין, הֵיִינוּ הַצַּדִּיקִים שֶׁבַג"ע מַעֲלִין הַתַּעֲוִרוֹת הַמ"ן [מִהָעוֹלָם הַזֶּה]
מִהַמְּלָכוֹת [מִהַשְׁכִּינָה] עַד [בַּחֲיִיתָ] עֲתִיק יוֹמִין, וְכָל הָאֵי בְּגִינָה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
וְכָל זֶה בִּזְכוּתוֹ וּבְכַחוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן.

ר"ש הגין על דורו לבטל כל הגזירות

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּד אָנָּא בֵּין אֵינוֹן חֲבֵרִיָּא דְּכָבֵל, מִתְּכַנְשִׁי גָבַאי וְאוֹלְפֵי מְלֵי בְּאַתְגָּלִיָּא, וְאֵינוֹן עֵיילי לֹון בְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּפִרְזָלָא תְּקִיפָא סְתִימָא מִכָּל סְטָרִין, כְּמָה זְמַנִּין אוֹלִיפְנָא לֹון אֲרַחוּי דְּגִנְתָּא דְּמִלְכָּא אוֹרְחוּי דְּמִלְכָּא, (י"ב פ"ה זמנין אַמִּינָא לֹון אוֹרְחוּי דְּאוֹרִייתָא דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא וְאוֹרְחִין עֲלֵאין).

מתוך מדבש

מאמר "ר"ש הגין על דורו לבטל כל הגזירות", יבואר בו שרשב"י לימד זכות על החכמים שבבבל שלמדו אצלו תורת הסוד, שמעלימים זאת מיראתם שלא נתבררו הענינים לפניהם כל צורכם, ומעלת בני ארץ ישראל שאיורה הקדוש מסייע הרבה להבנת הסודות הק'.

(מקור המאמר בזה פרשת ויחי דף רכז ע"ב - רכז ע"א, וצנאונו כרך 7 עמ' תפד-תפו)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּד אָנָּא בֵּין אֵינוֹן חֲבֵרִיָּא דְּכָבֵל לַפְעָמִים כְּשֵׁנִי נִמְצָא בֵּין הַחֲבֵרִים שֶׁל בָּבֶל כְּשֶׁהֵם עוֹלִים לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל לִלְמוֹד תּוֹרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא צָחָה וּבִרְוּרָה בְּלִי מַחְלֻקָּה, מִתְּכַנְשִׁי גָבַאי וְאוֹלְפֵי מְלֵי בְּאַתְגָּלִיָּא (ס"ג ה"מ"ק) הֵם מִתְּקַבְּצִים אֵלַי וְלּוֹמְדִים מִמֶּנִּי דְּבֵרֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה בְּגִלּוּי, וְאֵינוֹן עֵיילי לֹון בְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּפִרְזָלָא תְּקִיפָא סְתִימָא מִכָּל סְטָרִין וְהֵם מְכַנְּסִים אוֹתָם בְּחוּתָם בְּרוֹז חֹזֶק הַסְתָּוּ מִכָּל הַצַּדִּידִים, וְ"ל הֵם מַעֲלִימִים הַדְּבָרִים שֶׁלְּמַדְתִּים בְּכָל כֶּךָ הַסֵּתֶר שֶׁאִפִּילוּ דִּיבּוּר קִטָּן אֵינוֹ יוֹצֵא מִפִּיהֶם בְּעִנְיֵי הַסּוּדוֹת, לִפִּי שְׁאִין שֶׁכֵּלם רָחַב לַהֲבִין וּלְצִייר דְּרָכֵי הַסּוּדוֹת וְנִתְיֹבוֹת הַחֲכָמָה וְדְרָכֵי הַגֵּן, כְּמָה זְמַנִּין אוֹלִיפְנָא לֹון אֲרַחוּי דְּמִלְכָּא אוֹרְחוּי דְּגִנְתָּא דְּמִלְכָּא (ס"ג ה"מ"ק) כְּמָה פַּעֲמִים לְמַדְתִּי אוֹתָם דְּרָכֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא ז"א [בְּחִינַת קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא] וְדְרָכֵי גֵן הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא הַמְּלָכוּת [הַשְׁכִּינָה], וְ"ל סוּדוֹת וְדְרָכִים וְהַקְדָּמוֹת וְדְרוֹשִׁים עַל עִנְיֵי זו"ן [קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא] וְשִׁכְנִיתִיהָ [דְּאִצִּילוֹת, כְּמָה זְמַנִּין אוֹלִיפְנָא לֹון כָּל אֲנוֹן דְּרָגִין דְּצִדִּיקָא דְּכָהוּא עֲלָמָא וְכִמוּ כֵן כְּמָה פַּעֲמִים לְמַדְתִּי אוֹתָם כֹּל אוֹתָם הַמְדְּרוֹגוֹת שֶׁל

כִּמָּה זְמַנִּין אֲוִלִּיפְנָא לֹון כֹּל אַנּוּן דְּרִגִּין דְּצַדִּיקִינָא דְּכֶהֱהוּא
עֲלָמָא, וְכִלְהוּ מִסְתָּפִי לְמִימַר מְלִין אֵלִין, אֱלָא (מְעַלְעִלִין)
לְעָאן בְּגִמְגוּמָא, בְּגִינִי כֶּךָ פְּסִילוּסִין אֶקְרוּן, כֶּהֱהוּא פְּסִילוּסָא
דְּמַגְמָגָם בְּפוּמִיָּה.

אָבֵל לְזִכּוּתָא דְּאִינְנָא לֵהוּ, הוּאִיל וּמִסְתָּפִי, דִּהָא אֲוִירָא
קְדִישָׁא, וְרוּחָא קְדִישָׁא, אֲתַעְדִּי מְנִיָּהּ, וְיִנְקִי מְאֲוִירָא
וְרוּחָא דְּרִשּׁוּתָא אַחֲרָא, וְלֹא עוֹד אֱלָא דְּקִשְׁתָּא אֲתַחֲזִי עֲלֵיהּ,

מתוק מדבש

הצדיקים שבעולם העליון, וְכִלְהוּ מִסְתָּפִי לְמִימַר מְלִין אֵלִין וְכוּלָם יֵרָאִים
לומר דברים אלו לפי שלא היו מתישבים בדעתם, אֱלָא לְעָאן בְּגִמְגוּמָא
אלא לומדים בגמגום כאדם הרוצה לדבר דבר שלא נתישב בשכלו הרי הוא
מגמגם וקשה עליו להוציאו במבטא שפתיו, בְּגִינִי כֶּךָ פְּסִילוּסִין אֶקְרוּן
לכן נקראים לעגני שפה וכבדי פה, כֶּהֱהוּא פְּסִילוּסָא דְּמַגְמָגָם בְּפוּמִיָּה
כאיש כבד פה המגמגם בפיו.

אָבֵל לְזִכּוּתָא דְּאִינְנָא לֵהוּ אֲבֵל אֲנִי דֵּן אוֹתָם לִכְף זִכּוּת מַה שְׁאִינִם מְגִלִּים
סודות התורה, שִׁאִינוּ מַחֲמַת זְלוּל וּבִזְיוֹן לְמוֹד הַקְּבֵלָה, אֲלֵא הוּאִיל
וּמִסְתָּפִי לְפִי שֶׁהֵם יֵרָאִים לְגַלּוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה כִּי לֹא הָיוּ מְתִישְׁבִּים בְּדַעַתָם
כְּרָאִי, דִּהָא אֲוִירָא קְדִישָׁא לְפִי שְׁאוּרֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַמְּסִייעַ הֶרְבֵּה
לְלִמּוֹד הַתּוֹרָה, וְרוּחָא קְדִישָׁא וְרוּחַ הַקְּדוּשָׁה הַיּוֹרֵד מִפֶּתַח הַיֵּכָל לְבֵּית הַסִּפּוּר
וּמִתַּפְשֵׁט עַל כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲתַעְדִּי מְנִיָּהּ הוֹסֵר מֵהֶם, לְפִי שֶׁהֵם דְּרִים
בְּבָבֵל וְיִנְקִי מְאֲוִירָא וְרוּחָא דְּרִשּׁוּתָא אַחֲרָא וְהֵם יוֹנָקִים מְאֻוֵּר וְרוּחַ שֶׁל
רְשׁוּת הַסֵּטְרָא אַחֲרָא שְׂבָחוּן לְאֶרֶץ, שֶׁהוּא מִסַּךְ מְבַדִּיל וּמוֹנֵעַ גְּדוֹל לְהַשְׁגַּת אוֹר
הַתּוֹרָה, וְלִכֵּן אֵפִילוּ כִּשְׁהֵם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְנָע הָאוּרֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
מִלְשׁוֹרֹת עֲלֵיהֶם, לִכֵּן אֵין נִפְשָׁם נוֹחָה בָּאֵלוּ הָעֲנִינִים הַנִּסְתָּרִים, וְלֹא עוֹד אֱלָא
דְּקִשְׁתָּא אֲתַחֲזִי עֲלֵיהּ וְלֹא עוֹד אֲלֵא הַקִּשְׁתָּה נִרְאִית עֲלֵיהֶם בְּבָבֵל שׁוֹה סִימָן
שֶׁנֶּם הֵם מִצַּד עֲצָמָם אֵינֶם רְאוּיִם לִכֵּךְ, כִּי אִם הִיא צָדִיק גְּמוּר אֶחָד בִּינִיָּהם

וְלֹאֹ אֵינוֹן פְּדָאִי לְמַחֲמֵי סֶבֶר אֲנָפוֹי דְּאַלְיָהּוּ כָּל שָׁפֵן סֶבֶר
אֲנָפוֹי אֲחֶרְנִין.

אָבֵל דָּא מְהֵנִיא לְהוּ דְּאַנָּא שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא, וְאַנָּא סִימְנָא (י"א)
סְמֵכָא) בְּעֵלְמָא, דְּהָא בְּחֵי לֹא יְתִיב עֲלֵמָא בְּצַעֲרָא וְלֹא
אַתְדֵּן בְּדִינָא דְלְעִילָא, בְּתַרְאִי לֹא יְקוּם דְּרָא פְּדָרָא דָּא.

מתוך מדבש

שהוא סוד קשת הברית לפי ששומר את הברית בטהרה לא היתה הקשת נראית
בימיהם, וְלֹאֹ אֵינוֹן פְּדָאִי לְמַחֲמֵי סֶבֶר אֲנָפוֹי דְּאַלְיָהּוּ לכן אינם ראויים
לראות ולקבל פני אליהו שיגלה להם סודות התורה כמו שהיה מתגלה בישיבתו
של רשב"י, כָּל שָׁפֵן סֶבֶר אֲנָפוֹי אֲחֶרְנִין כל שכן שאינם ראויים לקבל פנים
אחרות שהם רוחניים ממש, כגון הנשמות המתגלות ליושבי ארץ ישראל העוסקים
בסודות התורה.

והוסיף רבי שמעון ואמר כי אף על פי שמתראה הקשת עליהם המורה על
דין אָבֵל עם כל זה דָּא מְהֵנִיא לְהוּ דְּאַנָּא שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא זה
מועיל להם שאני נמצא בעולם ומגין על הדור ומבטל מהם את כל גזרות
הרעות, וְאַנָּא סִימְנָא בְּעֵלְמָא ואני סימן טוב בעולם במקום הקשת שלא
ישלטו מאורעות רעות בעולם, דְּהָא בְּחֵי לֹא יְתִיב עֲלֵמָא בְּצַעֲרָא וְלֹא
אַתְדֵּן בְּדִינָא דְלְעִילָא כי בחיי אין העולם נמצא בצער ואינו נדון בבית
דין של מעלה, לפי שאני עמוד העולם שבזכותי כל העולם נזון, לכן בני
בבל אינם צריכים להתפלל על הצער שלא ישלוט בעולם, שאלו היו צריכים
להתפלל, היו סובלים הרבה עד שתעבור תפלתם ממקום הטומאה של חוץ
לארץ אל מקום הקודש שבארץ ישראל, בְּתַרְאִי לֹא יְקוּם דְּרָא פְּדָרָא
דָּא אבל אחרי מותי לא יקום עוד דור נעלה כדור הזה ואפילו בארץ
ישראל לא יתגלו עוד סודות התורה בגלוי כמו בדור הזה וישאר העולם
יתום מחכמה.

אָבֵל חֵד אֶסוּתָא אֲשַׁכְחָנָא לָהּוּ בְּעִלְמָא וְלֹא יִתִּיר, בְּהֵוּא
 אֲתֵר דִּישְׁתַּכְחוֹן אֵינוֹן דִּלְעָאן בְּאוֹרֵייתָא, וְאֲשַׁתְּכַח
 בִּינִייהוּ סֵפֶר תּוֹרָה דִּלְא מִשְׁתַּקֵּר בִּיה, כִּד מִפְקִי הָאֵי, בְּגִינִיה
 מִתְעַרֵּי עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, וְכֹל שְׁכָן אֵי אֲכֹתִיב בִּיה שְׁמָא קְדִישָׁא
 כְּדָקָא חֲזִי.

מתוך מדבש

אָבֵל חֵד אֶסוּתָא אֲשַׁכְחָנָא לָהּוּ בְּעִלְמָא וְלֹא יִתִּיר אַבֵּל רְפוּאָה אַחַת
 מִצִּיתִי לֵהֶם בְּעוֹלָם וְלֹא יוֹתֵר, בְּהֵוּא אֲתֵר דִּישְׁתַּכְחוֹן אֵינוֹן דִּלְעָאן
 בְּאוֹרֵייתָא בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שִׁמְצָאוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים הַעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, (ה"ג ה"מ"ק)
 וְיִשְׁתַּכַּח בִּינִייהוּ סֵפֶר תּוֹרָה דִּלְא מִשְׁתַּקֵּר בִּיה וַיִּמְצָא בִּינֵיהֶם סֵפֶר תּוֹרָה
 מוֹגֵה שְׁאִין בּו טְעוֹת וּפְסוּל, כִּד מִפְקִי הָאֵי כְּשִׁיזְצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַהִיכַל לְבַקֵּשׁ
 רַחֲמִים עַל אִיזּוֹ צָרָה שְׁלֹא תְּבוֹא עַל הַצְּבוּר, בְּגִינִיה מִתְעַרֵּי עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי
 בְּזִכּוּתוֹ מִתְעוֹרְרִים עֲלִינוּנִים וְתַחֲתוֹנִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל הַדּוּר וַיַּעֲנוּ בַּעַת צָרָה,
 וְכֹל שְׁכָן אֵי אֲכֹתִיב בִּיה שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי וְכֹל שְׁכָן אִם נִכְתַּב
 בּו שֵׁם הַקָּדוֹשׁ ב"ה בְּכוֹנֶה וּבִקְדוּשָׁה וְטַהֲרָה כְּרָאוּי לַהֲיוֹת, אִזּוֹדָאֵי תַעֲמוּד לֵהֶם
 זְכוֹת הַסֵּפֶר תּוֹרָה לַהֲעֻנּוֹת בַּעַת צָרָה.

השולט על יצרו ישלוט על כל שונאיו

וְעַם כָּל דָּא זָכָא נִשְׁמָתָא דְשָׁלִיט עֲלֶיהָ וְרָכִיב עֲלֶיהָ, כָּבֵד
נָשׁ דְּרָכִיב עַל סוּסָא אוּ עַל חֲמֶרִיָּה, וְוִי לִיָּה לְמֵאן
דְּחֻיָּא שְׁלִיט עֲלֶיהָ, הָאִי אֶתְקָרִי רָשָׁע גָּמּוּר, וּמֵאן דְּאִיהוּ
שְׁלִיט עֲלֶיהָ אִיהוּ אֶתְקָרִי צַדִּיק גָּמּוּר, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה מנ
ד) וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּיף, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אָוֶן, (סע) וּלְאָמִים
תַּחַת נַפְשָׁךְ, דְּכֵד בַּר נָשׁ אִיהוּ שְׁלִיט עַל יִצְרֵיהָ, הֵכִי אִיהוּ

מתוק מדבש

מאמר "השולט על יצרו ישלוט על כל שונאיו", יבואר בו גודל מעלת
השולט על חומרו ורצונות גופו ומתגבר על יצרו וכובשו תחת ידו.

(מקור המאמר במקומו זכר תיקון ע דף קלג ע"א; קלד ע"א דילוג, ונצאורינו כך ג
עמ' תמח; תמז; תנט - תס)

אמר רבי שמעון וְעַם כָּל דָּא ועם כל זה שהיצר הרע נדמה לאדם בכמה אופנים
לפתותו, אבל הבא לטהר מסייעין אותו, לכן זָכָא נִשְׁמָתָא דְשָׁלִיט עֲלֶיהָ
וְרָכִיב עֲלֶיהָ אשרי לנשמה ששולטת ורוכבת ומתגברת על היצר הרע, כָּבֵד נָשׁ
דְּרָכִיב עַל סוּסָא אוּ עַל חֲמֶרִיָּה כמו אדם הרוכב על סוסו או על חמורו,
דהיינו ששולט עליו, כך אשרי לאדם שמתגבר על יצרו ושולט עליו, וְוִי לִיָּה
לְמֵאן דְּחֻיָּא שְׁלִיט עֲלֶיהָ אוי לו למי שהנחש שהוא היצר הרע שולט עליו,
ושומע בקול יצרו לכל אשר מפתהו, הָאִי אֶתְקָרִי רָשָׁע גָּמּוּר זה האיש נקרא
רשע גמור, לפי שאינו עושה מלחמה עם יצרו הרע, וּמֵאן דְּאִיהוּ שְׁלִיט עֲלֶיהָ
ומי ששולט ומתגבר תמיד על יצרו הרע, אִיהוּ אֶתְקָרִי צַדִּיק גָּמּוּר הוא נקרא
צדיק גמור לפי שלחם נגדו וכבשו תחת ידו, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר ועליו נאמר וְאַתָּן
אָדָם תַּחְתִּיף ומפרש שהוא אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אָוֶן הוא היצר הרע שכבוש
תחת ידו, ומה שכתוב וּלְאָמִים תַּחַת נַפְשָׁךְ פי' ששולט גם על שונאיו, דְּכֵד
בַּר נָשׁ אִיהוּ שְׁלִיט עַל יִצְרֵיהָ כי כשאדם שולט ומתגבר על יצרו וכובשו
תחתיו, הֵכִי אִיהוּ שְׁלִיט עַל כָּל שְׁנָאָיו כך הוא שולט על כל שונאיו, כי

שְׁלִיט עַל כָּל שְׁנָאִי, וְאִם יִצְרִיה שְׁלִיט עָלֶיהָ שְׁנָאִי שְׁלִטִּין עָלֶיהָ [וכו'].

תָּא חֲזִי לָאו לְמַגְנָא אָמְרוּ קְדָמָאִין, אִין הָרוּכְב טַפְלָה לְסוּס אֱלָא הַסוּס טַפְלָה לְרוּכְב, דְּסוּס אִיהוּ נּוֹקְבָא, לְרוּכְב דְּאִיהוּ אָדָם, אִם זָכָה אֶתְמַר בֵּיה (ס"ג י"ט) אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר, וְאִם לָאו, כְּנַגְדּוֹ, יִצֵּר הָרַע, עָלֶיהָ אֶתְמַר (קה"ט י"ט) וּמוֹצֵא אֲנִי מִרַמְּמוֹת אֶת הָאִשָּׁה [וכו'].

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, אָבָא, אִם בֵּן מְאִי תִקְנָתִיהָ לְמָאן דְּאִיהוּ צָדִיק

מתוך מדבש

השונאים נעשים על ידי עונותיו, וכשמתגבר על יצרו נכנעים שונאיו תחתיו, וְאִם יִצְרִיה שְׁלִיט עָלֶיהָ וְאִם יִצְרו שולט עליו ואינו מתגבר עליו, שְׁנָאִי שְׁלִטִּין עָלֶיהָ אז שונאיו שולטים עליו, ומצטער על ידם למרק עונותיו [וכו'].

תָּא חֲזִי בֵּא וְרָאָה לָאו לְמַגְנָא אָמְרוּ קְדָמָאִין כִּי לֹא בַחֲנָם אָמְרוּ הָרָשׁוֹנִים (בב"ר פס"ח ט'), אִין הָרוּכְב טַפְלָה לְסוּס פִּירוּשׁ אִין הַנִּשְׁמָה טַפְלָה אֵל הַגּוֹף, שֶׁהוּא כְּסוּס שֶׁהַנִּשְׁמָה רוֹכֶבֶת עָלָיו, אֱלָא הַסוּס טַפְלָה לְרוּכְב אֵלָא הַגּוֹף טַפֵּל לַנִּשְׁמָה, וּמִפְרֵשׁ דְּסוּס אִיהוּ נּוֹקְבָא לְרוּכְב דְּאִיהוּ אָדָם כִּי הַסוּס שֶׁהוּא הַגּוֹף, הוּא בַחֲנִית נִקְבָה וְטַפְלָה לְהָרוּכֵב עָלָיו, שֶׁהוּא הַנִּשְׁמָה הַנִּקְרָאֵת אָדָם, אִם זָכָה אִם הָאָדָם בְּמַצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְנַעֲשֶׂה צָדִיק, אֶתְמַר בֵּיה נֹאמַר כּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר הַגּוֹף עוֹזֵר לוֹ לְקִיָּם אֵת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וְאִם לָאו וְאִם לֹא זָכָה בְּמַצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כְּנַגְדּוֹ, יִצֵּר הָרַע שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ הַגּוֹף יִצֵּר הָרַע, עָלֶיהָ אֶתְמַר עַל הַגּוֹף נֹאמַר וּמוֹצֵא אֲנִי מִרַמְּמוֹת אֶת הָאִשָּׁה שֶׁהוּא הַגּוֹף הַמְּבַטֵּל אֵת הָאָדָם מִעֲבוֹדַת קוֹנּוֹ, וְהוּא בַחֲנִית אִשָּׁה כְּלָפִי הַנִּשְׁמָה, וְגַם אִשְׁתּוֹ הַגִּשְׁמִית בְּכָלֵל כָּל הַזִּכּוֹר, כִּי הֵכֵל עוֹלָה לְדֹרֶךְ אַחַד כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאוֹזִיל [וכו'].

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר שָׁאֵל לְרַבִּי שִׁמְעוֹן אֲבִיו אָבָא, אִם בֵּן מְאִי תִקְנָתִיהָ

וְאִית לִיה אֶתְתָּא בִישָׁא, אָמַר לִיה בְּרִי, יַעֲבִיד לִיה שְׁנוֹי מְקוֹם
וְשְׁנוֹי הָשֵׁם וְשְׁנוֹי מַעֲשָׂה.

ר"ש עורר מדת הרחמים ע"י גילוי הסודות
רַבִּי שְׁמַעוֹן אָרִים יְדוּי בְּצִלּוֹ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְצִלִּי צְלוּתִיה,
לְבִתֵּר דְּצִלִּי צְלוּתִיה אָתוּ רַבִּי אֱלֻעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אֲבָא וְיִתְבּוּ

מתוק מדבש

לְמָאן דְּאִיהוּ צָדִיק וְאִית לִיה אֶתְתָּא בִישָׁא אִם כֵּן מִי שְׁהוּא צָדִיק וִישׁ
לוֹ אִשֶּׁה רַעָה הַמוֹנַעְתּוֹ מֵעֲבֻדַּת קוֹנוֹ, מִה תִּקְנֶה יֵשׁ לוֹ, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּרִי בְּנֵי חֲבִיבִי, יַעֲבִיד לִיה שְׁנוֹי מְקוֹם יַעֲשֶׂה לוֹ שְׁנוֹי מְקוֹם, וּר"ל שִׁילַךְ
עֲמָה לְדוֹר בַּמְּקוֹם אַחֵר, וְשִׁמָּא עַל יְדֵי זֶה יִתְהַפְּכוּ מַעֲשִׂיה וּמְדוּתִיה לְטוֹבָה, כִּי
לְפַעְמִים הַמְּקוֹם גּוֹרֵם, וְשְׁנוֹי הָשֵׁם כִּי לְפַעְמִים אִם יִשְׁנֶה אֶת שְׁמָה יוֹעִיל, אוֹ
שִׁישְׁנֶה כְּנוּי שְׁמָה לְטוֹבָה, דְּהֵינּוּ לְכַבְּדָה עַל יְדֵי שְׁמוֹת יְפִים, וְאִזּוּ גַם הִיא תִּשְׁנֶה
מְדוּתִיה, וְשְׁנוֹי מַעֲשָׂה שְׁלֵא יִתְנַהֵג עֲמָה כְּמוֹ עַד עַתָּה, וְכִמּוֹ שְׁהוּא יִשְׁנֶה
מַעֲשִׂיו לְטוֹב כֵּן הִיא תִּשְׁנֶה מַעֲשִׂיה לְטוֹבָה.

מאמר "ר"ש עורר מדת הרחמים ע"י גילוי הסודות", בו יתבאר מאמר
ר"ש שבוודאי עתה הוא הזמן שהשי"ת זוכר את צרתם של ישראל בגלות
וחפץ לרחם עליהם, אלא שאינם ראויים עדיין לגאולה, והקב"ה מוריד
שתי דמעות לים הגדול כדי למתק הדין מעל ישראל.

(מקור המאמר צהר פרשת שמות דף ט ע"א; י ע"א בדילוג, וצנזוריו כרך ה עמ' פג-פג;

(65-5)

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָרִים יְדוּי בְּצִלּוֹ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְצִלִּי צְלוּתִיה
רַבִּי שְׁמַעוֹן נָשָׂא כַּפּוֹ בַּתְּפִלָּה לְהַקְבִּ"ה וְהַתְּפִלָּה תְּפִלְתּוֹ עַל אֲרִיכוֹת
הַגְּלוּת, לְבִתֵּר דְּצִלִּי צְלוּתִיה אַחֵר שְׁסִיִּים תְּפִלְתּוֹ, אָתוּ רַבִּי אֱלֻעָזָר

קָמִיָּה, עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי קָמִיָּה, חָמוּ חַד נְהִירוּ דִּימָמָא דְאַתְחָשָׁךְ,
וְאַשְׁתַּקַּע חַד צְנוּרָא (ס"ב צְנוּרָא) דְּשִׁלְהוּבָא דְאַשָּׂא גוּ יִמָּא דְטַבְרִיָּה,
וְאַזְדַּעַזַּע כָּל הָהוּא אֲתֵר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי הַשְׁתָּא הוּא עֲדָנָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲדַפְרָ לְבָנוּי, וְאַחִית תְּרִין דְּמַעֲיָן לְגוּ יִמָּא רַבָּא, וְכַד נַחְתִּין,

מתוך מדבש

בְּרִיָּה וְרַבִּי אָבָא וְיִתְבּוּ קָמִיָּה באו אלו ה' חברים וישבו לפניו, עַד
דְּהוּוּ יִתְבִּי קָמִיָּה בעוד שהיו יושבים לפניו, חָמוּ חַד נְהִירוּ דִּימָמָא
דְאַתְחָשָׁךְ ראו אור אחד של היום שנחשך, ובזה רמזו להם מן השמים
שאור רחמי התפארת [בחנית קוב"ה] שהוא סוד מדת היום נתעלם, ועוד
ראו כי וְאַשְׁתַּקַּע חַד צְנוּרָא דְשִׁלְהוּבָא דְאַשָּׂא גוּ יִמָּא דְטַבְרִיָּה
שנשקע קילוח שלהבת אש תוך ימה של טבריה שהוא הכנרת, ובזה רמזו
להם על מיתוק הדין, כדמפרש ואזיל, וְאַזְדַּעַזַּע כָּל הָהוּא אֲתֵר ונודעזע
ונחרד כל המקום ההוא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי הַשְׁתָּא הוּא עֲדָנָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲדַפְרָ לְבָנוּי ודאי עתה הוא הזמן שהקב"ה זוכר ענייתם ודלותם
וגלותם של בני ישראל, והקב"ה רוצה לרחם עליהם ואי אפשר מפני שאינם
ראוים לגאולה, לכן הדין מתגבר עליהם, מה עושה הקב"ה למתק הדין שלא
ישלוט עליהם ודיים באבלותם ודלותם וגלותם וְאַחִית תְּרִין דְּמַעֲיָן לְגוּ
יִמָּא רַבָּא מוריד שתי דמעות לתוך ים הגדול, הנה סוד הדמעות הם
התעוררות של ב' מדות הדין שהם נצח והוד (או גבורה והוד, או גבורה
ומלכות), ולשון מוריד הוא מלשון יורדי מרכבה, כלומר מעלה שתי מדות
הדין האלו אל הבינה והחכמה הנקראות ים הגדול ששם מקורות הרחמים,
ושם נמתקות ב' מדות אלו לפי שמשם שורשם, הנה בעלייתן דרך שורשם
פוגעים בבחינה אחת מהבינה המעוררת הדינים, וזה שאמר וְכַד נַחְתִּין

פּוֹגְעִין בְּהַאי צְנוּרָא דְשְׁלֵהוּבָא דְאַשָּׁא, וְיִשְׁתַּקְעוּ דָּא בְּדָא בְּיָמָא,
בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכוּ חֲבֵרִיא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא אֲתַעֲרְנָא בְּרִזִּי דְאַתּוֹן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא,
בְּסִתְרָא דְאַתְעֲרוּתָא דִּילִיָּה לְגַבִּי בְּנוֹי, אֲבָל הִשְׁתָּא אֵית לִי
לְגַלְאָה מַה דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְכַר נָשׁ אַחֲרָא לְגַלְאָה, אֲלֵא זָכוּ
דְּדָרָא דָּא יְקִיִּים עֲלָמָא עַד דִּיִּתִּי מְלָכָא מְשִׁיחָא, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֱלֵעָזָר בְּרִיה וּלְרַבִּי אָבָא, קוּמוּ בְּקִיּוּמֵיכּוּ, קָמוּ

מתוך מדבש

פּוֹגְעִין בְּהַאי צְנוּרָא דְשְׁלֵהוּבָא דְאַשָּׁא וּכְשִׁיּוּרְדוּת אֵל הַבִּינָה פּוֹגְעוֹת
בְּאוּתוֹ קִילוּחַ הַשְׁלֵהֶבֶת שֶׁל אֵשׁ, שֶׁהוּא סוּר הַדִּין הַמִּתְפַּשֵּׁט מִהַבִּינָה, וּמִתְקַשְּׂרִים
אֵלּוּ בָּאֵלּוּ, וְיִשְׁתַּקְעוּ דָּא בְּדָא בְּיָמָא וּשְׁנֵיהֶם יַחַד יוֹרְדִים וּמִשְׁתַּקְעִים אֵל
תּוֹךְ הַיָּם, הֵינּוּ בְּתוֹכוֹת הַבִּינָה הַנִּקְשֶׁרֶת עִם הַחֲכָמָה וּנְמַתְקוֹת שֶׁם, בְּכָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכוּ חֲבֵרִיא בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכוּ הַחֲבֵרִים שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ
בְּכַיִּיתוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא אֲתַעֲרְנָא בְּרִזִּי דְאַתּוֹן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא הֵנָּה
כְּכַר הָעֲרוּתִי בְּסוּדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם הַקָּדוֹשׁ הוֹי"ה שֶׁהוּא שֵׁם
הַרְחָמִים, שֶׁהוּא בְּסִתְרָא דְאַתְעֲרוּתָא דִּילִיָּה לְגַבִּי בְּנוֹי בְּסִתְרֵי הַתְּעוּרֹרֶת
שֶׁל הַקֶּבֶ"ה בְּמִדַּת הַרְחָמִים אֵל בְּנוֹי, ר"ל כְּכַר עֲסָקְנוּ לַעֲזוּר אֶת מִדַּת הַרְחָמִים
עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הִשְׁתָּא אֲבָל עֵתָּה נַעֲזֹר אֶת מִדַּת הַרְחָמִים עַל יְדֵי
גְלוּי סוּדוֹת, לִכְּנֵן אֵית לִי לְגַלְאָה מַה דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְכַר נָשׁ
אַחֲרָא לְגַלְאָה יֵשׁ לִי לְגַלּוֹת עֵתָּה מַה שֶׁלֹּא נִיתֵן רְשׁוֹת לְאָדָם אַחֵר לְגַלּוֹת,
וְגַם לֹא הִיָּה רְאוּי לְגַלּוֹת סוּר זֶה אֲלֵא זָכוּ דְּדָרָא דָּא יְקִיִּים עֲלָמָא עַד
דִּיִּתִּי מְלָכָא מְשִׁיחָא אֵלּא הַזְכּוֹת שֶׁל דּוֹר הַזֶּה יְקִיִּים אֶת הָעוֹלָם עַד שִׁיבָא
מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְלִכְּנֵן זֶה דּוֹר הַזֶּה שִׁיתְּגַלֶּה סוּר זֶה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי
אֱלֵעָזָר בְּרִיה וּלְרַבִּי אָבָא, קוּמוּ בְּקִיּוּמֵיכּוּ קוּמוּ וְעַמְדוּ עַל רַגְלֵיכֶם

רבי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא, בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמַנָּא אַחְרָא, אָמַר ווִי
מֵאֵן יָקוּם בְּמָה דְאִמְיָנָא (נ"א דְחִמְיָנָא), גְּלוּתָא יִתְמַשֵּׁף מֵאֵן יָכִיל
לְמַסְבֵּל [וכו'].

מִתְמַן וּלְהִלָּאָה יִתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְאִינוּן נָסִין וְאַתִּין
דְּקֶאֱמָרְן, וְיִתְעַרוּן עַל יִשְׂרָאֵל אִינוּן עֲקִתִּין דְּקֶאֱמָרְן,
וְכִדִּין (ס"א וְרִזָּא דָא) וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וּלְבָתֵּר כִּד יִגִּית מְלָכָא
מְשִׁיחָא קְרִבִּין בְּכָל עֲלָמָא בִּימְיָנָא דְקְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, כְּמָה דָּאֵת

מתוק מדבש

כדי לגלות לכם הסוד (ולא מנאר אס הסוד שגלה רבי שמעון הוא הסוד המנואר להלן,
או חזיה סוד אחר שלא נגלה לנו), קָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא, בְּכָה רַבִּי
שְׁמַעוֹן זְמַנָּא אַחְרָא בכה רבי שמעון פעם שנית (אולי נכה צ' פעמים כנגד צ'
דמעות שמוריד הקב"ה), אָמַר ווִי מֵאֵן יָקוּם בְּמָה דְחִמְיָנָא אמר אוי מי יוכל
לעמוד ולסבול בכל הצרות ואריכות הגלות מה שאני רואה, דְחִמְיָנָא (ס"א)
גְּלוּתָא יִתְמַשֵּׁף מֵאֵן יָכִיל לְמַסְבֵּל כי אני רואה שהגלות תתמשך ומי
יוכל לסובלה [וכו'].

מִתְמַן וּלְהִלָּאָה יִתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְאִינוּן נָסִין וְאַתִּין דְּקֶאֱמָרְן
מכאן ואילך יעורר הקב"ה הנסים והאותות שאמרנו לעיל, שהם סוד גילוי
המשיח ומופתיו בשמים ובארץ, ואמר כי בין גלוי וגלוי יהיה עוד הסתר
ואז וְיִתְעַרוּן עַל יִשְׂרָאֵל אִינוּן עֲקִתִּין דְּקֶאֱמָרְן יתעוררו על ישראל
אותם הצרות שאמרנו כדי שישוּבוּ בתשובה ויצטרפו ויתלבנו, וְכִדִּין ואז
יתקיים מִשְׁכֹּׁךְ וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק דהיינו הצרות יתעוררו מכח דין
הקשה של בחי' יצחק, לפי שלא שבו בתשובה כראוי כדי שיזכו לגאולה,
וּלְבָתֵּר ואחר שיעבור הזמן שכנגד יצחק, כִּד יִגִּית מְלָכָא מְשִׁיחָא קְרִבִּין
בְּכָל עֲלָמָא בִּימְיָנָא דְקְדָשָׁא בְּרִיף הוּא כשיעשה מלך המשיח מלחמות
בכל העולם בכח ימינו דהיינו במדת חסדו של הקב"ה כְּמָה דָּאֵת, אָמַר,
יְמִינָךְ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּכָּח, ומשיח יעשה נקמות באומות העולם על כל

אָמַר (שמות טו ז) יְמִינְךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַכַּחַ, כְּדִין וְאֵף אֶת בְּרִיתִי
אֲבָרְהֶם אֶזְכּוֹר, וּלְבַתֵּר וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר, דָּא ה' בְּתַרְאָה, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא כְּתִיב, (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהו"ה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
הַהוּא יְהִיָּה יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

מתוק מדבש

הרעה שעשו לישראל ולמקדש ועל שחללו תורתו, כְּדִין אֵז יתקיים מש"כ
וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרְהֶם אֶזְכּוֹר שהיא התעוררות מצד מדת החסד, וּלְבַתֵּר
ואחר כך יתקיים מש"כ וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר ומפרש דָּא ה' בְּתַרְאָה היא
השכינה הנקראת ארץ, שהיא לא תקום מעפר שפלותה עד שיעשה הקב"ה
נקמה באומות העולם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא כְּתִיב על זמן ההוא כתיב וְהָיָה
יְהו"ה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ ז"א [קוב"ה] יהיה למלך על המלכות
[השכינה], בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד בסוד יחוד העליון
דו"ן [דקוב"ה ושכינתיה].

תּוֹרָתוֹ מִגֵּן לָנוּ. הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ. הוּא
יְמַלִּין טוֹב בְּעֵדְנוּ. אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחָאי:

ביאור עיקרי ושרשי עניני הקבלה

כאן אנו רוצים להביא כמה ענינים פשוטים מיסודות הקבלה ושמות הספירות והפרצופים הנזכרים בוהר הקדוש, לפי המובא בכתבי הארז"ל ובספר מסילות חכמה מזהר"ק רבי מאיר פאפירש ז"ל, שהביא שם קיצור הקדמות הראוים למתחילים להבין את סדר השתלשלות העולמות, כדי שכל מי שרוצה ללמוד ולעיין קצת בוהר הקדוש לא ימנע את עצמו בגלל חסרון ידיעות פשוטות אלו.

א. כשעלה ברצונו הפשוט יתברך לברוא העולם כדי להשפיע מטובו לברואיו, ראה שבלתי אפשרי יהיה להתחתונים להשיג עצם אורו הגדול העליון שהוא אור פשוט הנקרא אור אין סוף, לכך האציל תחילה עשר אורות הנקראים ספירות שהם כלים ולבושים להלביש בהם אורו יתברך כדי שיהיה אפשרות להתחתונים לסבול אורו וליהנות ממנו, ותקח לך משל מאור השמש שאי אפשר להסתכל בו וליהנות ממנו בלי מסך מבדיל, קל וחומר באלף אלפי אלפים הבדלות באור העליון יתברך שאי אפשר להשיג את מהותו ועצמותו, זולת על ידי לבושים שהם העשר ספירות.

ב. ואלו הם העשר ספירות: כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, ומלכות, והם מתחלקים לחמשה פרצופים הנקראים בלשון הקבלה א. אריך אנפין שהוא הכתר (ונזכר בר"ת א"א), ב. אבא שהוא חכמה, ג. אימא שהיא בינה (ונזכרים יחד בר"ת א"א), ד. זעיר אנפין (ונזכר בר"ת ז"א), שהוא התפארת (הנזכר בר"ת ת"ת), הכלול משש ספירות חג"ת נה"י, שהם נקראים ששה קצוות (ונזכרים בר"ת ו"ק), ה. נוקבא דז"א שהיא המלכות, (ונזכרים יחד ז"א ונוקביה נרמזים בר"ת ז"ו).

ג. והנה בשם העצם של הקב"ה שהוא שם י' ה' ו' ה', באלו הד' אותיות נרמזות כל העשר ספירות באופן זה: בקוץ העליון של אות י' של שם הוי"ה נרמז הכתר שהוא אריך אנפין, ובאות י' דשם הוי"ה נרמזת החכמה הנקראת אבא, ובאות ה' ראשונה דשם הוי"ה נרמזת הבינה הנקראת אימא, ובאות ו' נרמזות שש ספירות שהם חסד וגבורה (ונזכרים בר"ת חו"ג), תפארת, נצח הוד (הנזכרים בר"ת נ"ה), יסוד, שהם ששה קצוות, ונקראים יחד פרצוף זעיר אנפין, ובאות ה' אחרונה דשם הוי"ה נרמזת המלכות שהיא השכינה הנקראת נוקביה דז"א.

ד. דע כי כל אות ואות של השם הוי"ה יוצאת ממנה הוי"ה אחת שלימה, וההפרש שבהם הוא בבחינות המלויים שבהם, וזה ענינם: הנה אות ה' שהיא החכמה יש בה הוי"ה במלוי יוד"ן כזה: יו"ד ה"י ו"ו ה"י שבגימטריא ע"ב, ואות ה' ראשונה שהיא הבינה יש בה הוי"ה במלוי כזה: יו"ד ה"י וא"ו ה"י שבגימטריא ס"ג, ואות ו' שהיא הת"ת יש בה הוי"ה במלוי אלפ"ן כזה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א

ביאור עיקרי ושרשי עניני הקבלה

כו

שבגימטריא מ"ה, ואות ה' אחרונה שהיא המלכות יש בה הו"ה במלוי ההי"ן כזה:
יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה שבגימטריא ב"ן, (וכל ארבע מילויין אלו נזכרים יחד בעין ו"ת עמ"ב).

ה. ואף על פי שכל אור ואור (פירוש כל ספירה וספירה) יש לו מדה וגוון בפני עצמו להנהיג על ידו את העולם, ואין זה דומה לזה, אף על פי כן חלק הקב"ה אותם לג' קוין, והם קו ימין שהוא קו החסד שבו נכללות ג' ספירות חכמה חסד נצח (ונזכרים בר"ת חח"ן) שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת החסד לראויים לכך. קו שמאל שהוא קו הגבורה שבו נכללות ג' ספירות בינה גבורה והוד (ונזכרים בר"ת ביה"ה) שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת הדין לראויים לכך. וקו אמצעי המכריע בין קו החסד והגבורה שהוא קו הרחמים, שבו נכללות ג' ספירות כתר (ודעת שהיא החיצונית של הכתר) תפארת יסוד (הנזכרים בר"ת כדת"), שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת הרחמים, והוא כשהאדם מצד עצמו אינו ראוי כל כך לחסד, אז הקב"ה מרחם עליו במדת הרחמים.

ו. ועתה תדע ששלוש ספירות הראשונות שהם כתר חכמה ובינה (הנזכרים בר"ת כח"ה), הם נקראים מוחין שעליהם נאמר "הנסתרות לה" אלקינו", שאין לנו בהם שום השגה, והשבע תחתונות (הנקראים בר"ת חג"ת נה"ם) נקראות מדות, שעליהם נאמר "והנגלות לנו ולבנינו", כלומר שעל ידם יכולים להשיג את הנהגת הבורא ב"ה, לכן העשר ספירות הם קומה שלימה בדמות אדם, והיינו כי כתר חכמה ובינה הם סוד הראש עם המוחין, והשבע תחתונות הם כנגד שאר אבריו של האדם, כמבואר במאמר פתח אליהו (הנזכר בתקוני זוהר בהקדמה שניה דף יז ע"א) וזה לשונו: **חסד דרועא ימינא** חסד מכונה זרוע ימין כי על ידו מתעורר טוב וחסד בעולם, **גבורה דרועא שמאלא** הגבורה מכונה זרוע שמאל כי על ידה מתעורר דין וגבורה בעולם, **תפארת גופא** ת"ת הוא בקו אמצעי ומכריע בין חסד וגבורה, **נצח והוד תרין שוקין** נצח והוד מכונים שתי שוקים, ולפי שהם ענפי החסד והגבורה לכן נצח נוטה לחסד והוד נוטה לגבורה, **יסוד סיומא דגופא אות ברית קודש** היסוד מכונה על שם הברית קודש והוא סיום הגוף שכולל בתוכו שפע של כל הספירות חג"ת נ"ה, **מלכות** היא עטרת היסוד דז"א ששם מקושרת השכינה הנקראת גם כן בשם מלכות.

ז. ודע שכל ספירה מעשר ספירות הנ"ל יש לה גם כן עשר ספירות פרטיות, לכן נקרא ספירת הכתר פרצוף שלם בפני עצמו בעל עשר ספירות דוגמת דמות אדם שלם, כמו כן פרצופי אבא ואימא וזעיר ונקביה כולם הם בעלי עשר ספירות בקומה שלימה.

ביאור עיקרי ושרשי עניני הקבלה

כח

ח. נודע שהקב"ה ברא ארבעה עולמות הנקראים: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, (ונזכרים בר"ת אב"ע, או רק ג' עולמות בר"ת ב"ש), והם כנגד ד' אותיות השם הוי"ה, והנה: עולם האצילות הוא כולו אלקות וכולו קודש אין שם שום תערובת טוב ורע ועליו נאמר (תהלים ה ה) לא יגורך רע, ומזו"ן דאצילות נמשכות נשמות בני ישראל. ועולם הבריאה נקרא עולם הכסא ששם המלאכים הנקראים שרפים, ושם מתחלת אחיות הקליפות, אמנם עדיין הוא רובו טוב וקדושה ומעוטו רע וקליפה. ועולם היצירה נקרא עולם המלאכים ששם המלאכים הנקראים חיות הקודש, וטוב ורע שהם הקדושה והקליפה הם שם מחצה על מחצה והם מעורבים זה בזה. ועולם העשיה הרוחני נקרא עולם האופנים ששם המלאכים הנקראים אופנים, ושם הרע מרובה על הטוב, דהיינו הקליפה מרובה על הקדושה, ואין שום דבר בעולם העשיה שלא יהיה מורכב מקדושה וקליפה ומעורבות יחד ממש. ואחר כך נברא עולם העשיה הגשמי הכלול מארבע יסודות, שהם: אש רוח מים עפר (הנזכרים בר"ת ארמ"ט), הנרמזים גם כן בארבע אותיות שם הוי"ה.

ט. עוד ברא הקב"ה כנגד ד' אותיות הוי"ה וקוצו של י', חמש בחינות נשמות הנקראות מלמטה למעלה: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה (ונזכרים בר"ת נרנ"ו או ג' מהם בשם נר"ו).

י. עוד צריך לדעת כי עיקר הטעם ששלח הקב"ה את נשמות בני ישראל לעולם הזה, הוא כדי לברר את הנצוצין קדישין שנפלו בין הקליפות על ידי הטא אדם הראשון, ועוד על ידי שאר סיבות. ועל ידי שבני ישראל עוסקים בתורה ובתפלה ובמצוות ומעשים טובים הם מבררים את אלו הנצוצין קדישין, ובסוד אתערותא דלתתא תחילה עולים אלו הנצוצין בסוד מיין נוקבין (נוכר בר"ת מ"ו) אל המלכות שהיא השכינה הקדושה הנקראת בשם אדני, והיא נתקנת ומתקשטת על ידי אלו המ"ן, והיא מעלה את המ"ן לז"א לצורך היחוד, כדי להתחבר עם השם הוי"ה שהוא בז"א, ועל ידי זה מתחברים ב' השמות הוי"ה ואדני"י כזה: יאהדונה"י, ונעשה יחוד העליון, ועל ידי יחוד זה נמשך מלמעלה שפע המיין דכורין (הנוכר בר"ת מ"ד), ומה נמשכים כל מיני השפעות טובות לכל העולמות ובפרט לבני ישראל הקדושים, וענין זה נזכר פעמים רבות בביאורי הפסוקים באופנים שונים בזוהר הקדוש, לפי שזהו עיקר ותכלית עבודת בני ישראל בימי חייהם בעולם הזה.

יא. ענין יחוד זה נזכר הרבה פעמים בשם יחוד יסוד ומלכות, כי היסוד הוא כולל בתוכו הארות כל השיש ספירות לכן נחשב ככולם, וגם מפני שהיסוד הוא המעביר את כל השפע של זעיר אנפין (ז"א) אל המלכות, לכן נחשב כאילו היסוד הוא המתקן את המלכות.

ביאור עיקרי ושרשי עניני הקבלה

כמ

יב. המלכות שהיא הנוקבא דו"א שהיא השכינה השוכנת בתחתונים, אין לה שפע מעצמה כלום, כמו שכתוב בזהר "דלית לה מגרמה כלום", רק מה שמקבלת מזו"א, ואחר שקבלה שפע ממנו אז היא מוציאה לפועל כל פעולות הששה קצוות (ה"ק) דז"א, והיא משפעת את השפע לכל מלאכי בריאה יצירה ועשיה (כ"ט) ולכל התחתונים.

יג. עוד צריך לדעת כלל גדול: כי אין למעלה לא גוף ולא כח הגוף חלילה, וכל הדמיונות והציורים שנזכרים בספר הזהר הקדוש ובשאר ספרי קבלה, לא מפני שהם כך למעלה ח"ו, אמנם כדי לשכך את האזוין שיוכל האדם להבין דברים עליונים ורוחניים שהם בלתי נתפסים ונרשמים בשכל האנושי, לכן ניתן רשות לדבר בבחינות ציורים ודמיונות, כי גם בפסוקי התורה נזכר דבר זה כמו שכתוב עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ, עיני ה' אל צדיקים, וישמע ה', וירח ה', וידבר ה' וכאלו רבות, וגדולה מכולם מה שאמר הכתוב ויבא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו וזכר ונקבה הוא, ואם התורה עצמה דברה כך, גם אנחנו נוכל לדבר כלשון הזה, עם היות שפשוט הוא שאין למעלה אלא אורות דקים בתכלית הרוחניות בלתי נתפסים כלל, כמו שכתוב (דברים ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה.

יד. אמנם יש עוד דרך אחרת כדי להמשיך ולצייר בה הדברים העליונים (כדי שיוכלו לבין את כוונת התפלה ועסק היחודים וכדומה), והם בחינת כתיבת צורת האותיות, כי כל אות ואות מורה על אור פריטי עליון, וגם תמונה זו דבר פשוט הוא כי אין למעלה לא אות ולא נקודה, וגם זה רק דרך משל וציור לשכך את האזוין (מזכר בשער ההקדמות בתחילתו).

מז. ומה שתראה בנויי זכר ונקבה וזווגין ונשיקין וכדומה, תדע כי פירוש זכר הוא המדה המשפעת, והנקבה היא המדה המקבלת את השפע, וסוד הזווג המיוחס אל הספירות, הוא חיבור ודיבוק שם הקדוש של בחינת הזכר שהוא המשפיע, עם שם הקדוש של בחינת הנקבה שהיא המקבלת, וענינו הוא המתקת הגבורות של הנקבה עם החסדים של הזכר, ושיתוף של מדת הרחמים עם מדת הדין שהיה בעת בריאת העולם הוא עצמו סוד הזווג. וסוד הנשיקין הוא דביקות רוחא ברוחא, דהיינו דביקות רוחניות הספירות זה עם זה. וסוד העיבור הוא, כי שרשי הנמצאות שהנקבה מקבלת מהזכר, הם נתקנים בה ומעטיירים בה בעיור הרוחני, כי בעודם נזכר הם בדקות גדול, והוא מוסר אותם אל הנקבה כדי להביא את הנמצאים לבישול מציאותם וגלויים בפועל. וסוד הלידה והניקה והגדלות הם כנויים אל הנמצאות והשתלשלותם ממצאות דק אל מציאות עב, עד שנגלים ובאים אל גמר מציאותם. (קטע זה נעתק מהאזהרה המופיעה בריש ספר הזהר דפוס וילנא).

שירי בר יוחאי

להרב המקובל האלהי רבי שמעון לביא זיע"א, וחתום שמו בראשי החרוזים:

הביאור הוא מספר "כוונת הברכות" להרב המקובל בעל "מתוך מדבש" וצוק"ל

**בַּר יוֹחָאי נְמִשְׁחָה אֶשְׁרֵי
שִׁמּוֹן מוֹחְבֵּיר:**

אֶשְׁרֵי שְׁעָלִית לְגִדְלָה^(א) מִשְׁחַת שְׁשׁוֹן
הָיָה עָלֶיךָ מִחְבְּרִיךְ, כִּי הִכַּל שְׁמִחוֹ
בְּגִדְלָתָךְ^(ב).

**בַּר יוֹחָאי שִׁמּוֹן מִשְׁחָה קִדְשׁ.
נְמִשְׁחָה מִמְּדֵת הַקִּדְשׁ.
נִשְׁאַת עֵינָי נִזְר הַקִּדְשׁ. וְחִבּוּשׁ
עַל רֹאשְׁךָ פֶּאֶרְךָ:**

הִנֵּה אָתָּה כְּשִׁמּוֹן מִשְׁחַת קִדְשׁ. כִּי נִמְשַׁחַת
וְנִתְגַּדְלָתָ עַל יְדֵי הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה הַנִּקְרָאת
קִדְשׁ. וְעַל יְדֵי זֶה נִדְמִית לִכְהֵן גְּדוּל
הַנִּמְשָׁח וְנוֹשֵׂא צִיץ נִזְר הַקִּדְשׁ^(ג). וְנִתְגַּדְלָתָ
כְּמִלָּךְ הַחִבּוּשׁ בְּפֶאֶר וְכֶתֶר מַלְכוּת^(ד).

**בַּר יוֹחָאי מוֹשֵׁב טוֹב
יְשִׁיבְתָּ. יוֹם זָסֶת יוֹם אֶשְׁרֵ
בְּרוּחֶת. בְּמַעֲרַת צִוְרִים
שְׁעֵמֶדֶת. שֵׁם קִנִּית הַזֶּדֶךְ
וְהַזֶּדֶךְ:**

אֶשְׁרֵי שִׁשְׁיִכְתָּךְ בְּמַעֲרָה הִיְתָה בְּעֶסֶק
הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת טוֹב. וְהוּא בַּעַת שְׁבָרְחָתָ
מִהַמְלָכוּת שָׂרְצוּ לְהִרְגָּךְ. שָׂאוּ בְּהַמַּעֲרָה בֵּין
הַסְּלָעִים נִחְבְּאת י"ג שָׁנִים. וְשֵׁם קִנִּית וְכִכִּית
לְהַזֶּדֶךְ וְהַזֶּדֶךְ.

**בַּר יוֹחָאי עֲצִי עֲטִים
עוֹמְדִים. לְמוֹדֵי ה' הֵם
לוֹמְדִים. אֹר מִפְּלֵא אֹר
הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים. הִלְאֵ
הִמָּה יוֹרֵךְ מוֹרְךָ:**

אֶשְׁרֵי שֶׁהַעֲמֶדֶת תַּלְמִידִים שֶׁהֵם כְּעִצֵּי
שְׁטִים עוֹמְדִים. שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמָר וְכָל בְּנֵיךְ
לְמוֹדֵי ה'^(ה). אֹרְךָ הוּא נִפְלֵא עַד
שֶׁתַּלְמִידֶיךָ בּוֹעֲרִים וּמִתְלַהֲבִים בְּלִמּוּד
סֻדּוֹת הַתּוֹרָה שְׁגָלִית^(ו). הִמָּה תַּלְמִידֶיךָ
שֶׁנִּתְקַדְּשׁ בְּךָ עַל יְדֵם מֵאִמָּר חֲזוֹל מִתַּלְמִידֵי
יוֹתֵר מִקָּלָן.

(א) ע"י רש"י (תהלים מה ח) שכל לשון גדולה נופל עליה לשון משיחת שמן כדת המלכים.
(ב) ע"י מצודת דוד ובמלבי"ם שם. (ג) מה שהוכיח הציץ, ע"י וזה"ק פ' ויקהל דף
ריח ע"ב (בביאור מתוך מדבש כרך ח עמ' תע) שמי שהסתכל בציץ נפל עליו פחד, וכן
פחדו מקדושת רשב"י, כמובא בזה"ק פ' תרומה דף קנד ע"ב (בביאור מתוך מדבש כרך
ז עמ' שלח) שעלאין ותחאין זעין מניה. (ד) ע"י וזה"ק פ' אחרי דף עט ע"ב (בביאור
מתוך מדבש כרך יא עמ' רחצ) מלכך דא הוא רשב"י. (ה) וגם אנו כשלומדים בזהר הק'
נקראים למודי ה'. (ו) כמובא בתוס' מס' חגיגה (ט"ו ע"א) שעסקו בסודות התורה
וליהטא אש סביבותיהם.

אֶלְרִי שְׁזִכִּיתָ לְגִס בְּחִיף לִגְן עֵדֶן^ט
הַנֶּאֱרָא שְׁדָה תְּפוּחִים^י. שְׁשֵׁם גִּלּוֹ לָךְ סוּדוֹת
הַתּוֹרָה הַנְּעִימִים כְּבָשִׁימִים^י. וְשֵׁם עֲשִׂיתָ
צִיצִים וּפְרָחִים לְהַתּוֹרָה^י. וְזִכִּיתָ עַל יְדֵי
שְׁגִילִית אֶת הַנִּסְתָּרוֹת בְּסֶפֶר הַזֹּהַר, לְהַשְׁלִים
אֶת תְּכֵלֶת הַבְּרִיאָה, שֶׁהָיָה עַל יְדֵי לְמוֹד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִפְרֹט לְמוֹד סוּדוּתָהּ.

אֶלְרִי כְּשִׁישְׁבֶּתָ עִם חֲבֵרְךָ בְּכָרֶם
כִּיבְנָה^י, שֶׁם נֶאֱזָרְתָּ בְּגִבּוֹרָה לְגִלּוֹת גְּנוֹת
מַלְכוּת רומי. כִּי נִלְחַמְתָּ נֶגְדָם עַל פִּי דַת
הַתּוֹרָה, בְּלִי פֶחַד כְּלוֹחִם בְּשַׁעַר שׁוֹנְאָיו.
וּבְנָה גַם לַחֲמַת עִם חֲרֵב דִּקְדָּשָׁה נֶגְדַּ צוּרֵי
הַקְּדָשָׁה, שֶׁהָמָה הַמְקַטְרָגִים הַעֲלִיזִים.

אֶלְרִי שְׁעִלִּית לְפָרְדֶּס כְּרִיב עֲקִיבָא וְשֵׁם
הַשֶּׁגֶר סוּדוֹת שֶׁל אֲבָנֵי שִׁישׁ שְׁהוֹר^י. וְעוֹד
הַגִּעָתָ עַד כֶּסֶף הַקְּבוֹר שְׁשֵׁם פְּנֵי אֲרִיָּה הֵם מִן
הַיָּמִין^י. גַּם הַמְשַׁכֵּת לְעוֹלָם אֶת מִדַּת הַחֶסֶד
עַד שֶׁלֹּא נִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בְּלִמְיָךְ^י. הִנֵּה
הַשֶּׁגֶר הַשְּׁגוֹת נִפְלְאוֹת, וּמִי יִשְׁיֵי כְּמוֹךְ^י.

אֶלְרִי שְׁזִכִּיתָ לְבִינָה הַנֶּקְרָאת קֶדֶשׁ
קְדָשִׁים^י. וּבִכּוֹנִתְךָ הָעוֹלָם עוֹמֵד, כִּי קוֹ
רֵיק מְקִיפּוֹ, וְהַקְבִּי"ה מַחֲדָשׁוֹ חֲדָשִׁים
לְכָקְרִים^י. הִנֵּה זִכִּיתָ לְמִ"ט שְׁעָרֵי בִינָה
שֶׁהֵם שְׁבַע שְׁתָּחוֹת וּבָהֶם מִ"ט יָמִים, וְהַבִּינָה
נִקְרָאת סוּד חֲמִשִּׁים עַל שֵׁם חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים
שָׁבָה. וְעַל יְדֵי הַבִּינָה שֶׁהִיא סוּד אוֹת שִׁי שֶׁל תְּפִלִּין^י שֶׁנֶּאֱמָר בָּהֶם כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵידָם
וְיִרְאוּ מִמֶּךָ, זִכִּיתָ גַם אֶתָּה שִׁירֵי מִכְּךָ.

בֶּר יוֹחָאִי וְלִשְׁדָּה תְּפוּחִים.
עֲלִיתָ לְלִלְקֵט בּוֹ מִרְקָחוּים.
סוּד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחוּים.
נֶאֱמָר אֲדָם
בְּעִבְרָתָהּ: בֶּר יוֹחָאִי

בֶּר יוֹחָאִי נֶאֱזָרְתָּ בְּגִבּוֹרָה.
וּבְמַלְחָמֹת אִשִּׁי-דָת הַשִּׁעֲרָה.
וְחֲרֵב הוֹצֵאתָ מִתְּעֲרָה.
שְׁלַפְתָּ נֶגְדַּ צוּרֵיךָ: בֶּר יוֹחָאִי

בֶּר יוֹחָאִי לְמִקּוּם אֲבָנֵי
שִׁישִׁי. הַגִּעָתָ וּפְנֵי אֲרִיָּה לִישִׁי.
גַּם גִּלּוֹת כּוֹתֶרֶת עַל עִישִׁי.
תְּעוּרֵי וּמִי יִשְׁרָהּ: בֶּר יוֹחָאִי

בֶּר יוֹחָאִי בְּקִדְשֵׁי הַקְּדָשִׁים.
קוֹ יְרוֹק מִתְּדִישֵׁי חֲדָשִׁים. עִבְדֵּי
שְׁבָחוֹת סוּד חֲמִשִּׁים. קִשְׁרָתָ
קִשְׁרֵי עֵין קִשְׁרִיָּה: בֶּר יוֹחָאִי

(ז) ע"י זוה"ק פ' שלח דף קסב ע"א (בביאור מתוך מדבש כרך יג עמ' סה). (ח) ע"י רש"י פ' תולדות כ"ז כ"ז (ט) מרקחים פ"י בשמים והוא כינוי לסודות התורה. (י) כמוכא (שבת קמ"ה ע"ב) שעושים ציצין ופרחים לתורה. (יא) ע"י שבת ל"ג ע"ב. (יב) המבואר בוה"ק בכמה מקומות. (יג) ליש שם משמות הארי פני אריה מהימין וחזקאל א. (יד) גלה נזכר במלכים א' ד' מ"א ובמצודות שם, ועיש הוא כוכב גדול, שעל ידו נסתמו מעייני המבול ע"י ברכות נ"ט ע"א. וזה שלא נראתה הקשת בימיו מבואר בוה"ק פ' וקרא דף ט"ו ע"א (בביאור מתוך מדבש כרך י' עמ' קסד). (טו) תשורי הוא מלשון ראייה והשגה. (טז) זוה"ק ח"ב דף רל"ח ע"ב (בביאור מתוך מדבש כרך ט עמ' רכב). (יז) מדת בינה נקראת קו ירוק שמקיף את כל העולם כולו כמוכא בתקוני זוהר בהקדמה דף י' ע"א (בביאור מתוך מדבש כרך א עמ' קנה). והחכמה מחדש את הבינה תמיד וזהו מחדש חדשים וע"י עץ חיים שט"ל דרוש י'. (יח) כמוכא בתקוני זוהר תיקון י' דף כ"ו ע"א (בביאור מתוך מדבש כרך א עמ' תג).

בַּר יוֹחָאי יוֹד וְלִכְמָה קְדוּמָה.
הַשְׁקָפֶת לְכַבֻּדָּה פְּנִימָה.
שְׁלֵשִׁים וּשְׁלֹשִׁים נְתִיבוֹת
רִאשִׁית תְּרוּמָה. אֵת כְּרֹב
מִבְשׁוֹ יְיָ אוֹרָה: בַּר יוֹחָאי

אֶשְׁרֶיךָ שֶׁהִשְׁגָּת אֶת סוֹד הַחֻקִּים הַמְרֻמָּה בְּאוֹת
 יוֹד שֶׁהָיָה אוֹת רִאשׁוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם. וְאַתָּה
 הַשְׁקָפֶת וְהִשְׁגָּת אֶת פְּנִימִיּוֹת כְּבוֹד הַחֻקִּים. כִּי
 יֵשׁ בַּחֻקִּים הַנִּקְרָאִים רִאשִׁית ל"ב נְתִיבוֹת וְעַל
 יָדָם הִשְׁגָּת אֶת פְּנִימִיּוֹת חֻקֵּי הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאִים
 תְּרוּמָה. הֵנָּה הֵייתָ בְּסוֹד הַכְּרוֹבִים שֶׁמִּשְׁפִּיעִים
 מִלְמַעְלָה לְמַסָּה, הֵינִי שֶׁהִשְׁפַּעְתָּ מִגְדֵּל אוֹר
 חֻקִּיךָ עַל כָּל בְּנֵי דוֹרְךָ.

בַּר יוֹחָאי אוֹר מְפֻלָּא רוֹם
מַעְלָה. יְהֵאֵת מִלְּהַבִּיט כִּי רַב
לָה. תַּעֲלוּמָה וְאַיִן קוֹרָא לָה.
נִמְתָּ עֵינַי לֹא תַשְׁרֶיךָ: בַּר יוֹחָאי

אֶשְׁרֶיךָ שֶׁנִּכִּיתָ לְאוֹר מְפֻלָּא שֶׁבְּחִינַת
 הַכֶּתֶר שֶׁהוּא רוֹם מַעֲלַת הַסְּפִירוֹת, וְהוֹרֶתְךָ
 מַגִּיעַת עַד שָׁם. עַד שֶׁרִאשֶׁתָּהּ לְהַבִּיט בְּאוֹר רַב
 הֵנָּה יוֹ^ט. כִּי אוֹר הֵנָּה נֶעֱלָם מֵאֵד מִהִשְׁגָּה,
 וְעַל כֵּן קוֹרְאִים לָהּ בְּשֵׁם אֵינִי. שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֶיהָ
 עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ, כִּי אֵינִי מִי שֶׁיִּשְׁיַנְנָהּ^כ.

בַּר יוֹחָאי אֶשְׁרֵי יוֹלֵדֶתָּה.
אֶשְׁרֵי הָעָם הֵם לוֹמְדֶיךָ.
וְאֶשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדְךָ.
לְבִישֵׁי וְעֵשֶׂן תִּמְיֶיךָ וְאוֹרֶיךָ:

אֶשְׁרֵי לְהוֹרִיד שְׁלֹדוֹךְ. אֲשֶׁרִי לְהַלּוּמִּים
 אֶפְלוּ פִשְׁטוֹת מֵאֻמְרֵי הַדָּהָר הַקָּדוֹשׁ. וְאֲשֶׁרִי
 לְהַלּוּמִּים וּמִשְׁיָגִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁגִּלִּיתָ
 בְּדָהָר הַקָּדוֹשׁ. וְהֵם לְבוּשִׁים וּמַקְפִּים
 בְּאֻמְנָה בְּמִקְרָיְךָ, כְּאֵלּוּ נֶאֱמַר הַיְּכָרִים
 עַל יְדֵי הָאוֹרִים וְתוֹמִים שֶׁבַחְשׁוֹ.

בַּר יוֹחָאי לְמִשְׁחֵיךָ אֶשְׁרֶיךָ. שְׁמִי שֶׁשִּׁוֵּן מִלְּבָרֶיךָ:

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֶשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, לְפָנַי
מִי אַתֶּם מִטְּהָרִין, וּמִי מִטְּהָר
אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם עֲבַעְשִׁמִּים. וְאוֹמַר, מִקְּוֵה
יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ וְהֵי^{יִהְיוּ וְהֵי}
מִטְּהָר אֶת הַטְּמֵאִים, אֵף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִטְּהָר אֶת יִשְׂרָאֵל:

(ט) כמ"ש במשה רבינו כי ירא מלהביט. (כ) נמת, פ"י נאום, מלשון אמירה.

סדר וקדיש מן שמיא נחיר

הזרתו מגן לנו!

מכצע
ר"ג בעומר

הסטלה והשמירה המובהקת ביותר!

23 כרכים מפוארים של

"הזהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל
ושם לעצמו למטרה להנגיש את ספר הזהר לכל יהודי.

קיים בפורמט רגיל 24/17 ס"מ - ביטוי 17/12 ס"מ - כיס 16.5/11.5

משלוחים חינם עד הבית לכל חלקי הארץ

מוקד
הזמנות: **1800-350-330**

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות